DARBININKAS

LI NR. 5. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 21, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Atnaujins lėktuvų veikimą š. Vietname?

Labiausiai svarstoma: Amerikos politikoje oro atakų atnaujinimas; Bažnyčios rūpesčiuose — klydinėjimai dėl santykių su nekatalikais; tarp lietuvių — ribos santykiam su atsiųstaisiais

Politikoje dėl Vietnamo šiuo metu diplomatinis ir propagandinis veikimas susitelkė labiausiai į vieną punktą — **atnaujinti ar ne oro atakas šiaurės Vietname?** Amerikos vyriausybę ėmė spausti ne tik viduje propaganda, bet ir Anglijos, Prancūzijos, Japonijos bei kai kurių vadinamų neutraliųjų diplomatija. Jų argumentas — reikia ilgesnio laiko, kad š. Vietnamas būtų paruoštas derybom. Iš esmės tuo siekiama laimėti laiko, reikalą uždelsti.

Iš kitos pusės vyriausybę spaudžia Amerikos kariniai ir civiliniai atstovai (tarp jų ir H. Cabot Lodge) Vietname, o taip pat Saigono vyriausybė, kad po paliaubų oro atakos būtų atnaujintos. Jų argumentas — laikas **padeda** komunistam atsigriebti ir **stiprina** jų įsitikinimą, kad **Amerika** yra nepajėgi ir kad **komunistai tikriausiai** karą laimės.

PREZIDENTAS: prieš apsisprendimą dėl Vietnamo.

VALSTYBĖS SEKR. RUSK: po kelionių dėl Vietnamo.

AR PREZIDENTAS IŠLAIKYS du svarbiausius bandymus?

Šiuo metu viešų politinių žygių maža; daugiau pasirengimo žygiam: pasikalbėjimų, diskusijų, kuriose eina kova dėl opinijos.

St. Alsop (Sat. Ev. Post) vertina, kad prezidentas Johnsonas bus vienas iš didžiausių Amerikos prezidentų, jei pavyks jam išlaikyti du bandymus: Vietnamo klausimą baigti Amerikai garbingu sprendimu, rasinį klausimą baigti taikingu Amerikos gyventojų susipratimu. Pirmas klausimas viešojoj opinijoje svarstomas šiuo metu net daugiau nei antrasis.

Kaip jį garbingai išspręsti, autorius neduoda atsakymo.

LBJ ATSAKYMAS: į derybas per sanfūrų karinį spaudimą

LBJ taikos ofenzyva nedavė norimų vaisių. Tačiau nuo oro atakų atnaujinimo š. Vietname prezidentas susilaiko. Buvo labai patenkintas, kad jo tokią politiką parėmė respublikonai —net daugiau, kaip sako Drummondas (H.T.), nei kai kurie įtakingi demokratai. Jei anksčiau resp. vadas Dirksenas kalbėjo už sustiprintą š. Vietnamo puolimą, tai sausio 17 kalboje nuo to susilaikė.

Spaudimas p. Vietname tebeeina. Nauja čia tiek, kad sausio 18 atkelta papildomai 7000 amerikiečių. Dabar jau yra 190,000. Iš belaisvių aiškėjo, kad bombonešiai B-52 pridaro komunistam didelės žalos net ir slėptuvėse. Tad prieš stiprinant šių bombonešių veiklą, imamasi civilinius gyventojus iškraustyti.

Diplomatinės kelionės nedavė didesnės sąjungininkų karinės paramos Vietnamo karui. Tedalyvauja tik Australijos ir pietų Korejos nedideli daliniai. O iš europinių sąjungininkų nei karinės nei politinės paramos (išskyrus Anglijos pritarimą). Bet John Chambelain (Journal American) pastebėjo, kad ir Anglija mielai priėmė Amerikos talką Rodezijai blokuoti, bet neatsilygina tuo pačiu Amerikai siekiant blokuoti Kubą ar gabena prekes š. Vietnamui. Amerika pasilikusi be sąjungininkų.

ATSAKYMAS IŠ ARTI: derėkitės, tik neskelbkit paliaubų

Amerikiečiai pareigūnai iš Saigono, kurie įvykius stebi iš arti, pasisakė: jei bus derybos dėl Vietnamo, tai kovos neturi būti sustabdytos, neišskiriant nė oro atakų š. Vietname; bus galima išsiderėti tiek, kiek bus jėga išspausta.

ATSAKYMAS IŠ TOLI: tik nepulkit š. Vietnamo

Amerikoje, kur įvykiai vertinami iš tolo, šiuo metu telkiama propaganda mažiau į reikalavimą pasitraukti iš Vietnamo, daugiau į reikalavimą — neatnaujinti š. Vietname oro atakų. Šiai propagandai vėl mažiau kalbama apie profesorių ir studentų rolę, daugiau apie organizuojamą tarpkonfesinę dvasininkų opoziciją. Sudarytas tarpkonfesinis komitetas, kuriame tarp 41 nario yra toki vardai kaip kardinolo Cushingo, dr. M. L. Kingo. Komiteto siekimas — neatnaujinti š. Vietname oro atakų. Toki komitetai plečiami visoje Amerikoje. Tai atsako, ko nedaryti. O ką daryti —atsakymo neduoda.

"IŠMINČIŲ" ATSAKYMAS: palikit laikui spręsti?

Spaudoje yra eilė įtakingų laikraštininkų, kurie kartais duoda "sofistinius" atsakymus. Kai vyriausybėje kilo nusivylimas, kad oro atakų sustabdymas leido Šelepinui atvykti į Hanoi, bet iš jo nebuvo išgirsta jokio žodžio už derybas, tai C.L. Sulzbergeris (N.Y.T.) sudarinėja tokią opiniją: "Amerikiečiai yra perdaug nekantrūs meilėje, kare ir diplomatijoje. Jie tikisi maksimum rezultatų iš minimum laiko. Tai gali dažnai vesti į nusivylimą tiek karinėje tiek diplomatinėje srity, kaip tai nutinka dėl Vietnamo". Autorius tikina, kad prezidento sprendimas sustabdyti oro atakas negalėjo įkvėpti taikos noro Hanoi. Būtų esą taip pat kvaila laukti tuojau taikos rezultatų iš nebombardavimo kaip ir tiesioginių rezultatų iš bombardavimo ... Sugestijų jokių, išskyrus tas, kad reikia išlaukti. Esą jeigu dabartinės paliaubos dėl naujų metų būtų pratęstos, tai būtų pozityvi išeitis.

Deja, tai nėra problemos sprendimas, o jokiu atveju nėra Amerikai garbingas sprendimas.

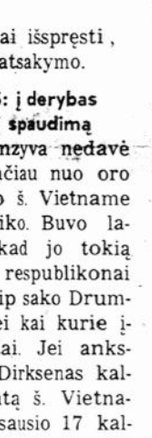

AMBASADORIUS LODGE: už oro atakų atnaujinimą.

KARDINOLAS CUSHINGAS: prieš oro atakų atnaujinimą.

Sen. Dirksenas kovos dėl maldos

Sen. Dirksenas sausio 19 kalbėjo, kad jis pradės kovą senate prieš vyriausio teismo sprendimus dėl maldos. **"Aš nesu pasirengęs leisti, kad devyni vyrai nurodinėtų 190 milijonų amerikiečių, įskaitant ir vaikus, kur ir kada jie turi kalbėti savo maldas".**

Savo strategiją šiai kovai laikas paslaptyje.

Skandalas Paryžiuj

De Gaulle sausio 19 atleido slaptosios tarnybos viršininką gen. Jacquier. Tai padarė dėl skandalo, kada iškilo, jog tos tarnybos žmonės padėjo Maroko žvalgybai pagrobti Maroko opozicijos politiką egzilą Ben Barka. Tai buvo padaryta Paryžiuje, tiesiai gatvėje spalio 29. Nuo tada Ben Barka nerandamas. O pereitą savaitę nusišovė ar buvo nušautas liudininkas, kuris turėjo duoti parodymus, kaip suimtasis buvo tardomas ir kankinamas.

— **Mrs. Indira Gandhi** sausio 19, kaip buvo laukiama, išrinkta Indijos min. pirmininku. Tai trečias nepriklausomos Indijos pirmininkas ir iš viso antra moteris vyriausybės galva —pirmoji yra Mrs. Banaranaikė Ceilone.

— **Amerikos atstovas** Rooseveltas sausio 18 protestavo J. Tautų komitete prieš J. Tautų numatytus pinigus 21,096,000 dol. Havanos universitetui technologam ruošti.

— **Nigerijos** jaunųjų karininkų sukilimą rėmė ir jam pinigus davė Ghana. Taip buvo pareiškęs dar prieš perversmą Nigerijos min. pirmininkas, kuris buvo pagrobtas ir šiandien dar nesurastas.

— **Nigerijoje** jaunųjų karininkų maištas, nors numalšintas, turėjo gausias aukas —sukilėliai suspėjo nužudyti 20 geriausių karininkų.

— **Pietų Afrikoje** sausio 18 visų tikėjimų žmonės jungėsi maldoje, prašydami lytaus. Tokios sausros krašto istorija nepažįsta.

Popiežiaus antras įspėjimas

Sausio 19 audiencijoje popiežius Paulius vėl atsiliepė dėl Vatikano konsilijos nutarimo apie santykius su "atsiskyrusiais krikščionim".

Pirmas žingsnis — sakė popiežius — **melstis už juos ir su jais kalbėtis.** Toliau kritikavo kai kurių katalikų abejingumą tuo reikalu teisinantis per mažu susipažinimu su visu tuo sudėtingu klausimu. Popiežius tad ir ragino — **susipažinti su klausimu.**

Įspėjo nuo klydimo į kitą pusę — **tokiame klydime atsiduria tie, "kurie entuziazmo ir simplicistiškumo pagauti", laiko krikščionių vienybės klausimą lengvu ir "be pavojų".** Lyg tam reiktų tik sumenkinti reikšmę "doktrinos ir drausmės dalykų, kad būtų tuojau pasiektas susipratimas ir bendradarbiavimas". Tie, kurie taip galvoja — popiežius įspėjo rizikuoja atsidurti iliuzijose, žalingose "tikrajam ekumenizmui".

— **Vatikanas** buvo pasiuntęs savo diplomatą Msgr. Casaroli į Lenkiją tartis dėl bažnyčios reikalų ir popiežiaus galimo vykimo į Lenkiją. Apie pasitarimo rezultatus nieko nepaskelbta.

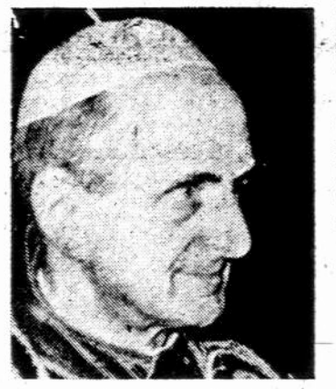

POPIEŽIUS PAULIUS: Pirmas žingsnis — melstis už juos, kalbėtis su jais....

Naujas dialogas: tarp lenkų ir vokiečių?

Bonnos vyriausybės atstovas tarė pirmą žodį — tremtinių reikalam ministeris J.B. Gradl sausio 17 pareiškė, kad **vyriausybė pasiryžusi padaryti auką vardan Vokietijos sujungimo**— pripažinti sienas su Lenkija.

Tremtinių organizacijos pirmininkas Wanzel Jaksch, soc. dem., parlamento narys, sausio 18 jau atsiliepė aštria kritika: "Nėra mažiausio ženklo, kad Varšuva ar Maskva būtų pasiryžusi bent milimetru pasistūmėti link sujungimo už Vokietijos atsisakymą nuo rytinių teritorijų."

Žodis ir iš Varšuvos. Laikraštis "Zycie Warszawy" sausio 18 pareiškė: Oderio ir Neissės linijos pripažinimas Lenkijos vakarine siena ir **rytų Vokietijos buvimas** yra pirma ir būtina sąlyga bet kuriam dialogui tarp Varšuvos ir Bonnos.

AZIJOS LAISVĖS DIENA: sausio 23

Nuo 1954, kai 22,000 kinų belaisvių p. Korejoje pasirinko laisvę ir atsisakė grįžti į komunistinę Kiniją, sausio 23 švenčiama kaip Azijos tautų laisvės diena.

Sausio 20 Pavergtųjų Seimas pagerbė dvyliktąją Azijos tautų laisvės dieną specialiu savo pilnaties posėdžiu. Jame dalyvavo Vietnamo nuolatinis stebėtojas Jungtinėse Tautose ambasadorius **N.D. Lien,** tautinės Kinijos ambasadorius J. Tautose **L. Chieh** ir Korejos nuolatinis stebėtojas J. Tautose ambasadorius **Y. S. Kim,** taip pat kongresmanai **Henry Helstoski,** d. N.J., ir **L. Wolff,** d. N.Y.

Posėdžio priimtoje deklaracijoje pasisakoma, kad 22,000 kinų belaisvių apsisprendimas už laisvę turi didelio poveikio visų tautų kovai su komunistine vergija: kad Azijos tautų laisvės diena verta dėmesio ypatingai šiuo metu akivaizdoje komunistinės agresijos P. Vietname ir kad Azijos tautų laisvės kova yra neatskiriamai susijusi su rytų bei vidurio Europos tautų laisvės kova.

Vienamo ambasadorius priminė: jei kris Vietnamas, tuojau kris ir Thailandas, Malaysia, Indonezija.

— **Šveicarijos vyriausybė,** sausio 18, visuomenės spaudžiama, paskelbė mažinsianti įsileidžiamos svetimos darbo jėgos kiekį. 1964 buvo 721,000 užsieniečių, o Šveicarijoje gyventojų yra 5.5 mil.

— **Kuboje,** kai Castro paėmė valdžią, žydų buvo 11,000. Nuo tada išbėgiojo iš Kubos 9,000 žydų.

— **Baltimorės** kardinolas Shehan, paragintas iš Vatikano valstybės sekretoriaus Cicognani, pareikalavo, kad kun. De Pauw grįžtų į arkivyskupiją ir kad galioja draudimas jam vadovauti "katalikų tradicionalistų sąjūdžiui".

— **Kun. De Pauw** išsisuko iš vykimo į Baltimorę. Jį paėmė savo asmeniniu sekretorium Kinijos egzilinis vyskupas Kurz.

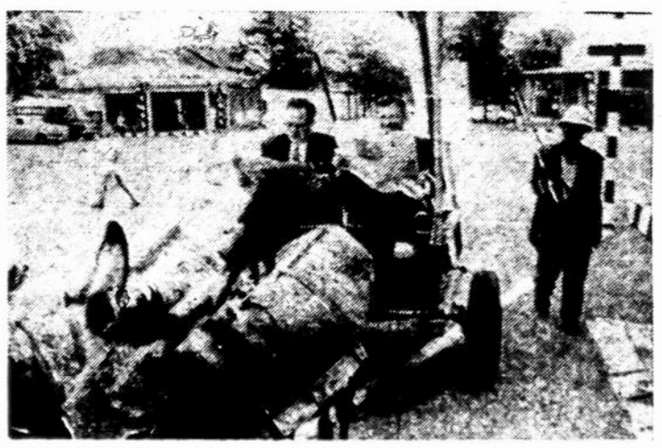

RODEZIJOJE tarnautojai keliauja į darbą, kai benzinas blokuojamas

MASKVOS RYŠININKAI IŠ VILNIAUS

Maskvos naujos pastangos propagandai dėl Lietuvos ir lietuvių jai verbavimas ten ir čia

Elta pranešė: Maskva griebiasi naujų priemonių palenkti savo naudai tarptautinę viešąją nuomonę apie Lietuvos padėtį.

APN (Agentura Pečati "Novosti") — sovietinių propagandinių rašinių skleidimo agentūra, veikianti šalia Tasso ir jau įsiskverbusi į tarptautinę informacijos rinką, **įkūrė savo skyrių ir Vilniuje.**

Skyriaus tikslas apibūdinamas šūkiu "Pasauliui — apie tarybų Lietuvą". Skyrius gamins APN propagandinę medžiagą, pasakojančią "apie tarybinių žmonių darbą, pasiekimus, kultūrinį gyvenimą" Maskvos pasisavintoj Lietuvoj.

Skyriaus steigti Vilniun iš Maskvos buvo atvykęs atsakingasis APN sekretorius **B. Pišcikas.** Štai jam įsipareigojusių kolaborantų sąrašas:

A. Žukauskas, skyriaus vadovas, technikos mokslų daktaras, **Č. Zgirskis,** padėjėjas, žurnalistų valdybos sekretorius, **J. Grigonis,** sekretorius, universiteto prorektorius, neseniai ekskursavęs Amerikoje, **B. Akstinas,** ligšiolinis etatinis APN korespondentas Vilniuje, **B. Boreišienė,** "Tar. Moters" redakcijos atstovė, **T. Butkus,** "Minties" (politinės literatūros) leidyklos direktorius, **E. Čiudakova,** operos dainininkė, **P. Gudynas,** dailės muziejaus direktorius, **M. Chienas,** "Sov. Litva" redakcijos sekretorius, **M. Jackevičius,** "Tėvynės balso" redaktorius, **V. Jakelaitis,** kultūros ministro pavaduotojas, **L. Kapočius** ir V. **Karvelis,** "kultur-ryšininkai", **A. Laurinčiukas** buv. Maskvos laikraščio korespondentas New Yorke, dabar kompartijos ck pareigūnas, **J. Mitalas,** radijo televizijos komiteto vicepirmininkas, **L. Romanovičius,** lenkiško dienraščio redaktorius, **A. Sinkevičius,** "Žinijos" partinės-ateistinės propagandos institucijos sekretorius, **T. Tilvytis,** liaudies poetas ir oficialus sovietinės taikos gynėjas.

•

Tai Maskvos informatoriai iš anapus. Informatoriai apie "tarybų Lietuvą" pasauliui, taigi ir lietuviam, esantiem laisvajame pasauly. Kas bus Maskvos informatoriai čionai, t.y. iš ten perduodamą propagandą perims ir platins tarp lietuvių, dalis jau yra pasireiškę.

Kokių naujų būdų propagandai imsis, taip pat aiškėja. Pirmoje eilėje kalbama apie meno parodas. Chicagoje jau seniai guli kūriniai, atgabenti iš Lietuvos. Bet nesurasta, kas imtųsi jų parodą organizuoti. New Yorke prieš išvykstant prof. J. Kubiliui buvo taip pat iškilusi parodos idėja. Minimas tokiai parodai ir iniciatorius — vienas iš lietuvių dailininkų, dalyvavęs prof. Kubiliaus išleistuvėse New Yorke.

•

"Ryšių su kraštu" idėjos pagauti, kai kurie Chicagoje mėgino aktyviai "susirišti". Gegužės bene 29-30 sugalvojo rengti Vilniaus gimnazijos 50 metų minėjimą. Vienas iš rengėjų parašė laišką savo buvusiem draugam į Vilnių, kad parašytų vadinamų kupletų-juokų, kurie būsią paskaityti minėjimo iškilmėse. Gavo iš ten atsakymą "ne" ir paaiškinimą: "atrodo, kad nebuvai Lietuvoje"...

O tas buvęs Lietuvoje po tokio atsakymo ir rašo: "Gaila man jų, **kad net tokie nekalti iš gimnazijos laikų kupletai ir tie pavojingi jiems rašyti. Tai tau ir "bendradarbiauk"...**

Ką reiškia anas "ne", tegali suprasti tas, kas netiki mitu, jog pavojinga buvo tik senais Stalino laikais; kas žino, kad ne 1953, bet 1966 sausio 17 pradėtas Maskvoje teismas rašytojam Andrei Siniavski ir Julij M. Daniel, kurių raštai buvo vakaruose atspausdinti. Jiem pritaikytas baudžiamojo kodekso 10 straipsnis dėl "antisovietinės propagandos platinimo", už kurį gresia 7 metai kalėjimo ir 5 metai ištremimo.

Ar norės rizikuoti tie, kurie nėra oficialūs Maskvos "ryšininkai"?

— **Šv. Jono universiteto** "sukilėliai" dėstytojai pasiskelbė kursią, "egzilinį universitetą". Vienos privatinės mokyklos patalpose pradėjo paskaitas buvo 4 dėstytojai ir 15 klausytojų.

— **Studentai liberalai** (kaip juos vadina Times) Austin, Texas, universitete mitingavo reikalaudami, kad būtų leista kalbėti Ku klux Klano vadui, kurį kvietė organizacijos YMCA ir YWCA.

Kelionė netikėtai pasibaigė kalėjime

[illegible]

Kelionė po Sovietų Sąjungą — [illegible] kuri duoda Sovietams dolerių, o vakariečiai naujos patirties. Visaip kelionėse nutinka. Dangumas [illegible] ir [illegible] be [illegible]. Kai kas ir [illegible]. Vienas toks buvo Peter Landerman, Kalifornijos studentas. Jis keliavo po Sovietus su 38 kitų studentų autobusiuku. Atsitiko taip, kad prie Minsko susidūrė su motociklininku. Pastarasis nuo to mirė. Tai buvo 1963 rugpjūčio 15. Landermanas, kuris vairavo, buvo teisiamas sovietų teisme. Po 16 mėnesių ir 7 dienų jam buvo padaryta malonė — buvo paleistas. Savo pergyvenimus bei patirtis jis aprašė tik dabar Saturday Evening Post žurnale.

PETER LANDERMAN

Tos jo patirtys nėra naujas dalykas, kurie pažįsta sovietinius kalėjimus ir koncentracijos lagerius. Amerikiečiai skaitytojai tačiau gali būti nauja, kad visa tai vyksta dabar, kada yra [illegible] mitas, jog koncentracijos lageriai ir kalėjimo siaubai tebuvo tik mažais tolimais Stalino laikais. Kai kas iš jo pasakojimų gali būti įdomu ir tam, kuris seka, kaip tokias sovietinio kalėjimo bei lagerio patirtis pergyvena amerikietis, jaunas žmogus, kuris į gyvenimą žiūri šviesiai, optimistiškai ir pasitiki savo amerikiniu kilimu.

Kaip visa tai prasidėjo:

Turėjo būti jau paskutinė naktis Sovietuose. Ekskursija vyko nakvynės po 6 savaičių kelionės Sovietuose. Priešais sublizgo motociklo prožektoriai. Palydovo nurodytas, vairuotojas važiuojamas šviesas išjungė ir įjungė stovimąsias. Landermanas, apakintas prožektoriaus šviesos, pajuto, kad motociklas trenkė. Motociklininkas po penkių dienų mirė, o Landermanas buvo nugabentas į kalėjimą, paskui nuteistas 3 metam pataisos darbų. Jis buvo [illegible] dien prieš kelionę nenorimų pakeistos. Iš [illegible] tardymą — tyrė [illegible] darbą, į kuriuos [illegible] per kalėjimą.

Nužmoginimo procesas:

Kareivis nugabeno Landermaną į Minsko kalėjimą Nr. 1, kuris [illegible] pastatytas 1700 Kotrynos laikais. Celėje Nr. 43 Landermanas buvo su kitu, kuris [illegible] ir kuris — [illegible] galvoje ir [illegible] — atrodytų [illegible] mokytojas. Bet čia jis buvo tik kalinys, [illegible] galvą, kaip tai padaro [illegible] ir Landermanui ir tai kartojo kas penkios dienos. [illegible] tai tam, kad neįsiveistų brudas, bet Landermanas pergyveno tai kaip sąmoningą norą pažeminti žmogų, kaip norą nužmoginti.

Nužmoginimo jausmą dar labiau didino nuolatinės kratos, elektros spiginimas į akis dieną ir naktį, slėpimas nuo kalinio, koks bus jo likimas, drau- [illegible] kad jam [illegible] patyrė. [illegible] tų [illegible] nebuvo gauta.

[illegible] Jis pa- [illegible] Slėpimas nuo kalinio [illegible] gimdė jame jausmą [illegible] mintis, [illegible] nuo kitų. [illegible] siog savisaugą. Maksimas jį pamokė, kad būtų draugiškas su visais, bet nė vienu nepasitikėtų. "Pažįstu tas darbo kolonijas. Dėl tavo paties naudos bus geriau, jei nieku nepasitikėsi. Ten bus eilė žmonių, kurie dėsis draugais, kai kurie dar ims krėsti antisovietinius juokus. Netikėk jais. Jie taip darys tik tam, kad iš tavęs ką nors išgauti. [illegible] daiktus".

"Kur aš vyksiu?"

"Aš nežinau."

Sunkvežimis, paskui kalėjimo vagonas, vėl sunkvežimis — iki Landermanas atsidūrė Smolenske, nekūrentoj kalėjimo celėj. Tai buvo 300 mylių į šiaurės rytus nuo Minsko. Po penkių šaltų dienų ir naktų vėl traukinys. Kiti kaliniai sugrūsti grupėm, Landermanas buvo vienutėje. Ir traukinys pajudėjo link Maskvos.

Pro ratų dundėjimą ir pro ploną pertvarą Landermanas išgirdo šaukiant:

"Pete! Pete! Ar tu esi čia?"

— Tai buvo angliškai pasakyta. Bruklinišku akcentu.

(Bus daugiau)

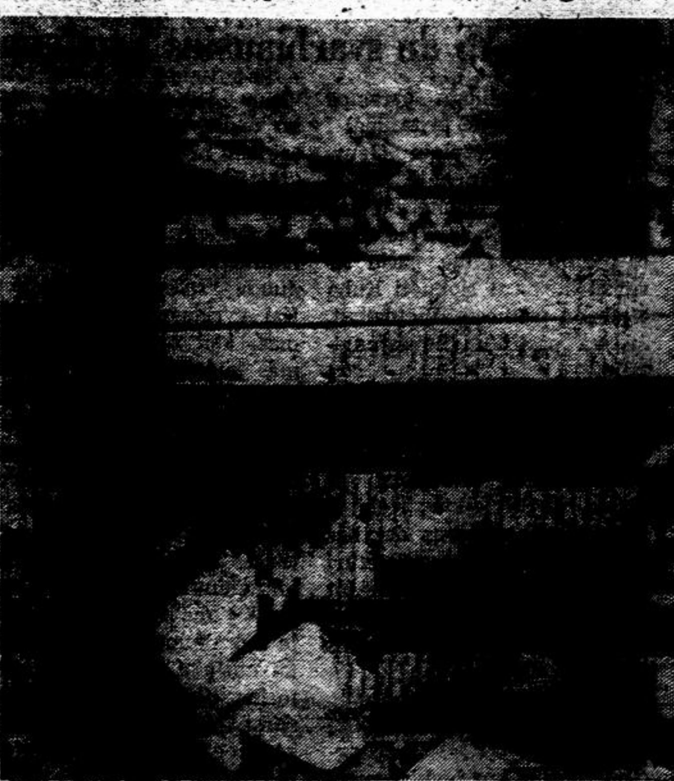

[illegible] Matosi šv. Jono bažnyčia ir varpinė.

Pasakojimas, kurio vaizdu buvo rodomas lietuvių 'supuvimas'

SPAUDA

Informacijai tų, kurie šioje vietoje sekė pasisakymą dėl dr. V. Kavolio pranešimo Toronte ir jo laišką redakcijai, tenka pridėti naujos informacijos. Jos parūpinti buvo malonus vienas iš tų skaitytojų, kurie ne tik paskaito laikraštį, bet ir pozityviai ima reaguoti, talkinti. Vienas iš tokių aktyviųjų skaitytojų atsiuntė Jakov Lind knygą "Soul of Wood and Other Stories", iš kurios V. Kavolis sakės viešam pranešimui apie lietuvių "supuvimą" ėmęs pasakojimą apie Baltazarą, garbinantį arklio pūvantį lavoną, pakabintą palubėje.

Pasakojimas "Ura už laisvę" ("Hurrah for Freedom") yra vienas iš septynių tos knygos pasakojimų. Šio pasakojimo turinys knygos aplanke taip pristatomas: "Ura už laisvę" pasakojime medicinos studentas užklysta į šeimą lietuvių beglių, kurie neviliki drabužių, gimdo vaikus kraujo-maišos keliu ir juos suryja, laiko arklio lavoną pakabintą palubėje ir laukia karo, po kurio jie galėsią grįžti į savo gimtąjį kraštą."

Tą lietuvį bėglį, jo aplinką ir mintis bei viltis pats pasakotojas ryškina tokiais bruožais:

Švedijos miške per mylią nuo kokios sodybos buvo namas, kuriame gyveno Leonardas Baltazaras su motina, dviejom seserim ir trim vaikais. Baltazaras ir viskas jame — nublukę ir aptukę — net ir jo ūsai. Jei ne ūsai, galėtum jį palaikyti nutukusia moterim. Motina tokia pat nutukusi, nuoga ir teavi šlepetėm. Jie visi nudistai ir užklydusį studentą, kuris taip pat yra Leonardas, paskatina nusirengti. Viduje televizija, pianinas, šaldytuvas, skalbiamoji mašina. Tai vis atsiųsta turtingų giminių iš Amerikos. Net ir automobilis. Bet jie skundžiasi, kad nieko negavę valgyti ir apsirengti. Rūsy laiko kiaulę, palubėje laiko pakabintą arklio lavoną. Geriangirą, maišytą su kiaulės kraujais, valgo savo vaikų mėsą. Viduje pilna gėlių kvapo, kuris maišosi su pūvančio arklio lavono kvapais. Jie aiškina, kad arklio lavonas esąs rusų užimtam kraštui atminti su viltimi — kai lavonas supus ir liks tik griaučiai, tada ir rusai dings. Palaikyti "negyvą arklį namuose tai paskutinis dalykas, ką mes galime padaryti savam kraštui"

Jie gyvena šiame krašte 15 metų ir giria jo erdvę bei laisvę. Pasakoja vienas per kitą apie rusus, nuo kurių bėgo sykiu su vokiečiais. Tik tėvas ir dėdė pasiliko. Pasakoja, vienas per kitą, kad iš giminės keturiasdešimt keturi esą deportuoti į Sibirą, du sušaudyti. Kai studentas pasisako, kad po poros savaičių jis keliaus į Rusiją, jie prašė pasakyti pirmam sutiktam lietuviui, kad Baltazarai gyvena gerai, kad jiem nieko nereikia; kad Baltazarai linki jiem pasitikėti ateitim, kad po keleto metu "bus karas, griaučiai bus baigti, ir Lietuva vėl bus laisva".

Autorius Jakov Lind knygos aplanke pristatomas šiaip: — Gimė 1927 Vienoje, sūnus tėvų žydų, kurie buvo deportuoti ir nužudyti, kai Hitleris prisijungė Austriją. Lind, tada vienuolikametis, pabėgo į Olandiją. Kai vokiečiai užėmė šį kraštą, kurį laiką slapstėsi, o paskui išvengė deportacijos tuo, kad dėdamasis Olandijos piliečiu savanoriškai įsirašė darbam Reino laivėje. Paskiau jis tapo šnipo padėjėju, tarnautoju maisto racionavimo įstaigoje, žveju Viduržemio jūroje, statybos darbininku Jeruzalėje, paplūdimio fotografu Tel Avive, apelsinų skynėju Nathanya, inspektoriumi Izraelio karinėje aviacijoje, mažo laikraščio Vienoje leidėju, privatiniu sekliu, filmų agentu Londone, keliaujančiu pardavėju Skandinavijoje, Prancūzijoje, Italijoje. Dabar įsikūręs Londone . . .

Kaip rašytoją Linną Reliną žodžiais a p i b ū d i n a žurnalas "Rampart" 1965 kovo mėn. Jakov Lind yra [illegible] nuniokoto žydų gyvenimo [illegible] cizmas ir vokiečių literatūros tradicija ir kuri davė tokius rašytojus kaip Franz Kafka. Lind tema — Europos žydų sunaikinimas.

Rašymo būdas, kuriuo vaizduoja tą sunaikinimą ir su juo susijusius dalykus, knygos aplanke apibūdinamas šia forma: "Lind meistriškai vaizduoja baisybių pasaulį savo fantazijos, paradokso ir sardoniško iškraipymo dėka".

Tokios informaiijos apie tą lietuvių bėglį, ir apie jį atvaizdavusį rašytoją. Tebus paliktas be atsakymo klausimas; ar tas pasakojimas "Hurrah for Freedom" yra teisinga laikyti lietuvių "supuvimo" ženklu, ar tai yra lietuvio gyvenimo "sardoniškas iškraipymas"; ar patalogiškas (liguistas) yra tas, kuris čia mato piktą pasityčiojimą iš lietuvio bėglio laisvės siekimo, iš nepriklausomybės simbolio, ar patologiškas yra tas, kuris to nemato. Atsakymas tebus susirastas kiekvieno individualiai.

LAUKIA BUTO

TAIP BUTU [illegible] vaizduoja [illegible] "[illegible]", 1965 m. nr. 7, [illegible]

Lietuvoje

Kazimieras Kuprelis laukia buto

Su butais bėdų, kaip reikia laukti eilės, kaip dėl to kyla kivirčai tarp laukiančiųjų, aprašinėja V. Miniotas "Tiesoje" sausio 13.

"Švyturio" alaus daryklos profsąjungos komitetas nutarė butą duoti E. Žiogui, to paties komiteto pirmininkui. Kandidatas į butą buvo ir Kazimieras Kuprelis, tos daryklos darbininkas. Jis pakėlė triukšmą, rašė skundus įstaigom ir spaudai. V. Miniotas ištyrė skundus ir pateisindamas buto skyrimą Žiogui, taip atvaizdavo, kaip butai skirstomi ir kaip jų laukiama, koki pagaliau tie patys butai.

Kuprelis rašė, kad nuo 1963 jis jau pirmas buvo eilėje gauti butą. Bet nei tada, nei 1964, nei 1965 jis negavo — buvo apeitas. V. Minioto tvirtinimu, "nei 1963, nei 1964 metais profsąjungos komitetas, kolektyvas nemanė, kad K. Kupreliui labiausiai reikalingas butas. Gautą gyvenamą plotą skirstė tiems, kurių gyvenimo sąlygos buvo blogiausios. 1963 metais gautame bute įkurdino jaunąją specialistę Danguolę Mažeikienę ir darbininkę Rozaliją Baltonienę, kuri "Švyturyje" dirba nuo 1951 metų. Sekančiais metais dviejų kambarių butą paskyrė darbininkui Izidoriui Počevičiui. Per visą tą laiką mechaninio cecho brigadininkas E. Žiogas toliau laukė savo eilės.

Atėjo 1965 metai. Eilėje gauti ir pakeisti butus buvo trylika žmonių. Pirmieji — E. Žiogas ir K. Kuprelis. Profsąjungos komitetas balandžio 6 dieną svarstė šių dviejų draugų pareiškimus. E. Žiogas su žmona, dviem vaikais, [illegible] kambaryje. Jis pats nedvaizdiniu būdu mokosi maisto pramonės technikume. Tretios grupės invalidas. Sūnus Rolandas turi įgimtą širdies ydą. K. Kuprelio šeima susideda iš 4 žmonių. Ir kolektyvas nutarė: E. Žiogui paskirti naują butą. K. Kupreliui duot E. Žiogo kambarį . . . Tačiau kolektyvas sugebėjo likti objektyvus Kuprelio atžvilgiu. Jam raštiškai užtikrinta, kad bus išskirtas gyvenamasis plotas, kai tik įmonė gaus naujus butus 1966 metais. K. Kuprelis — pirmasis eilėje gyvenamajam plotui gauti".

Jei kambaryje langas išdužo . .

Butų aptarnavimo vaizdą rodo "Tiesa" sausio 12:

"Piliečio N. kambaryje išdužo langas. "Menka bėda, – pagalvojo jis — paskambinsiu į namų valdybą".

— Mes langų nededam. Dėkitės patys arba skambinkit į buitinio aptarnavimo kombinatą, — [illegible] piliečiui.

Buitinio aptarnavimo kombinate [illegible] ir dar [illegible] į Gerų [illegible].

Gerų [illegible] da- [illegible] informacijos [illegible] N. [illegible] 2-04-04.

Surinkus numerį, malonus balsas paklausė:

— Jūsų pavardė? Adresas? Rytoj langą įdės.

Langą įdėjo. Tiesa, ne "rytoj", bet po savaitės. Tai žinoma, bloga, bet dar blogiau tai, kad kartais, dėl menko daikčio veisiamas biurokratizmas. Ar negalėjo iš karto namų valdyboje pasakyti tiksliai, kur reikia [illegible]

Dabar [illegible] artimuosius Lietuvoje —

[illegible]

[illegible] TRAVEL BUREAU, Inc.

[illegible] 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street .... CH 9-6245
- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue .... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway .... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue .... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue .... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue .... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue .... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street .... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road .... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue .... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau .... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street .... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue .... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street .... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue .... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street .... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street .... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5602
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street .... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street .... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street .... SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue .... RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm [illegible]
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; Šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siuskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas [illegible] atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N.Y.C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT [illegible] Essex Street, [illegible] IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (T.Jo Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIEV. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks [illegible] and first week in August when published weekly.

Prenumerata metams $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ekumenizmas kasdieniame gyvenime

Vienybės oktavoje bendru siekiu apgaubiant visų susivienijimą ir atskirom oktavos dienom išskiriant paskiras intencijas, ypatingu būdu prieš akis iškyla ekumeniškumo sąvoka ir mirštančio popiežiaus Jono XXIII prašnabždėtas troškimas: "Kad visi būtų viena . . ."

Jono XXIII ekumeninėje dvasioje sušauktas visuotinas Vatikano susirinkimas nepasiliko vienos pusės reikalu. Protestantai, rytų ortodoksai, anglikonai buvo pakviesti kaip stebėtojai į šį susirinkimą. Pakvietimas buvo priimtas. Įvairių pažiūrų laikraščiuoe ir žurnaluose krikščioniškų bendruomenių susijungimas buvo ir yra plačiai išdiskutuotas, nors kartais ir su gausiomis žurnalistinio sensacingumo priemaišomis. Vis dėlto, žvelgiant į kasdieninio gyvenimo realybę, tenka nors ir su liūdesiu pastebėti, kad doktrinos vienybėje visų nekatalikiškų krikščionių bendruomenių sugrįžimu prie pradinio kamieno vargiai galės pasidžiaugti mūsų karta.

★

Tarp susipratusių ar vadovaujančių skirtingoms krikščioniškojo pasaulio šakoms bendradarbiavimas, gera valia ir draugiškumas, Vatikano visuotino susirinkimo dėka, gerokai yra pažengęs teigiama kryptimi. Tačiau plačiosios masės abiejose pusėse ne kartą yra parodžiusios abejingumo žymių.

Susipratimui ir iš to sekančiam įsitikinimui duris gali atverti vien tik draugiškumas ir gera valia. Kai širdis bus nugalėta, protas nesusvyruos pripažinti naujus faktus, priimti naujai suspindėjusias tiesas.

Taikos ir vienybės troškimas yra palikęs neišdildomų žymių dabarties dienų galvojančioje krikščioniškoje visuomenėje.

Kaip tik šis bendras draugiškumo, geros valios ir susipratimo nusiteikimas pavieniuose asmenyse yra palikęs įspūdį, kad misijinė Bažnyčios veikla, ar tai bendrąje plotmėje, ar tai tarp atskirų individų, priešinasi ekumeniškumo dvasiai. Tačiau gilios tiesos šaknis ir glūdi principe, kad krikščionišką vienybę sekmingiausiai kaip tik ir galėsime pasiekti laimėdami Bažnyčiai pavienius individus.

★

Apaštalavimas tarp konvertitų gali būti tęsiamas ir net sustiprintas be mažiausio nuostolio ir skriaudos gerai valiai, ant kurios remiasi ekumeninis sąjūdis. Sekmingiausiai tai ir bus pasiekiama ne tiek prievartavimo būdu siekiant pakeisti geroje valioje esančių nekatalikų krikščionių įsitikinimus, kiek stengiantis įdiegti krikščioniškąsias tiesas masėse tų, save krikščioniais laikančių, asmenų, kurie nerodo jokio krikščioniško tikėjimo ir aktyvaus religinio gyvenimo žymių.

★

Pakartotinos statistikos yra parodžiusios kad vien Amerikoje yra arti šimto milijonų asmenų, kurie ar iš viso nepriklauso jokiai tikybinei bendruomenei ar vadina save krikščionimis, bet nei kiek nebando tai parodyti savo kasdieniame gyvenime.

Stengiantis konvertitų skaičių pakelti, gesiausia priemonė — dalintis brangiomis tikėjimo vertybėmis su savo artimu, su savo kaimynu. Šiam pavieniam apaštalavimui Kristus ir Bažnyčia kviečia kiekvieną. Laimėjimas naujų susipratusių tikinčiųjų iš indiferentiškosios masės kaip tik ir bus realus ir praktiškas ekumenizmo įgyvendinimas.

Antrojo Vatikano susirinkimo priešaušris

[illegible], O.F.M.

[illegible] teologai [illegible] Pijaus XII [illegible] idėjas, kurios [illegible] Vatikano [illegible]

Naujoji teologija, [illegible] pasireiškusi antrame Vatikano susirinkime, buvo gimusi ir išvystyta eilės vyrų, kurių dauguma buvo europiečiai. Paskutinių 40 metų laikotarpyje Lagrange, Teilhard de Chardin, Guardini skelbė idėjas, kurios pagrindė naująją teologiją. Plačiau ji buvo išvystyta ir pradėta skelbti tuoj po antrojo Didžiojo karo.

Mirties, sunaikinimo ir nevilties vaizdų prisiminimas sukėlė teologuose nerimą, ieškojimą naujų kelių. Jie uoliau pradėjo tyrinėti krikščionybės šaltinius, ar kartais jie neturi daugiau dalykų, kurių praeities teologai nepajėgė atrasti. Jiems rūpėjo klausimas, kaip būtų galima perteikti krikščionybės tiesas, kad jų mielai klausytųsi ir šio laiko žmonės. Jie kėlė net klausimą: kiek gali padėti nekatalikai krikščionys kelyje į pilną tiesą.

"Senosios teologijos" šalininkams šios idėjos atrodė labai klaidingos. Pasak jų, tiesa nesikeičia, todėl negali būti naujos teologijos. Jei pasaulis neklauso Bažnyčios, tai pasaulio kaltė. Nekatalikai gyvena klaidoje ir jie mums nieko negali padėti.

Naujieji teologai pabrėžė, kad katalikų Bažnyčia savo esmėje [illegible] ir hierarchija, bet [illegible] Dievo tauta; [illegible] tikra bū[illegible] ir visi [illegible] išpažįsta Kristų. Jie [illegible], kad vyriausią valdžią visai Bažnyčiai turi ne vien popiežius, bet pačia dieviška teise ir vyskupai kartu su popiežium. Jie kalbėjo apie pasauliečių [illegible] Bažnyčioje ir jų turimas [illegible] dovanas. Jie sukūrė visuotinumo teologiją, kuri [illegible] uždegė visą krikščioniją, iškėlė naują religinės laisvės supratimą ir pagarbą didžiosioms nekrikščioniškoms religijoms. Jie bandė suartinti krikščionybę su moderniuoju pasauliu.

Popiežiaus Pijaus XII laikais Romos kurija griežtai draudė šias "pavojingas" idėjas ir baudė jų kūrėjus. Tik Jonui XXIII paskelbus Visuotinį susirinkimą, naujieji teologai galėjo laisvai pasireikšti. Nemaža Europos kardinolų ir vyskupų pasiėmė naujosios teologijos pionierius savo asmeniniais patarėjais ir tuo būdu juos įvedė į antrąjį Vatikano susirinkimą. Susirinkimo metu visi vyskupai turėjo progos išgirsti šias naujas idėjas ir [illegible] asmeniškai su jų kūrėjais. Kaip jau žinome, šios idėjos tiek susirinkime, tiek už jo ribų sukėlė [illegible], [illegible] ir, [illegible] [illegible] pasikeitimo. Jono XXIII griežtu [illegible] naujosios teologijos pionieriai tapo paskirti susirinkimo ekspertais. Pamažu tapo paimti į svarbiausias susirinkimo komisijas ir turėjo progos prisidėti prie sudarymo dekretų, kuriuos susirinkimas savo balsavimu priėmė ir popiežius paskelbė. Tuo būdu šios idėjos tapo Bažnyčios mokslu ir mintimi.

Sekančiose eilutėse paminimi svarbesnieji naujosios teologijos pionieriai, kurie labiausiai išryškino naujųjų idėjų likime.

Karl Rahner, vokietis jėzuitas. Jo nuomone, kiekviena karta privalo iš naujo persvarstyti teologijos problemas. Jis neatmeta praeitų susirinkimų ir popiežių dogmatinių nuostatų, tačiau nuolat klausia, ka tikrumoje reiškia šių nuostatų žodžiai, ar nėra daugiau požiūrių šiose tiesose. Rahner įrodinėja, kad net visa hierarchija neturi visų raktų į tiesos šventyklą. Dieviškasis [illegible] [illegible] cijos. Kaip [illegible] Dievas kalbėjo per [illegible] kurie nebuvo [illegible], taip ir dabar Jis gali kalbėti per pasauliečius. Rahner žiūri į [illegible] gyvenimą ne tiek iš [illegible] nų požiūrio, kiek iš esminio įsipareigojimo. Pasauli esąs pilnas "bevardžių krikščionių", kurie formaliai gal ir netiki į Kristų ir Bažnyčią, tačiau yra padarę asmeninį ir galutinį įsipareigojimą "nepažįstamo Dievo" tiesai. Tie tiesai įsipareigoję žmonės esą tam tikra prasme krikščionys, ir gal geresni krikščionys negu tie katalikai, kurie savo dvasines pareigas atlieka mechaniškai. Rahner pagrindinė tema: teologija turi eiti su gyvenimu. Ji turinti apimti ne tik Kristaus paslaptis, bet ir fizinį pasaulį, žmogų, veikimą, juoką, kultūrą, vedybas ir šeimą bei visą žmonijos būklę. Bažnyčia privalanti turėti drąsos daryti pakeitimų, nes laiko srovė ją neša ne į mirties pakrantes, bet į amžiną gyvenimą.

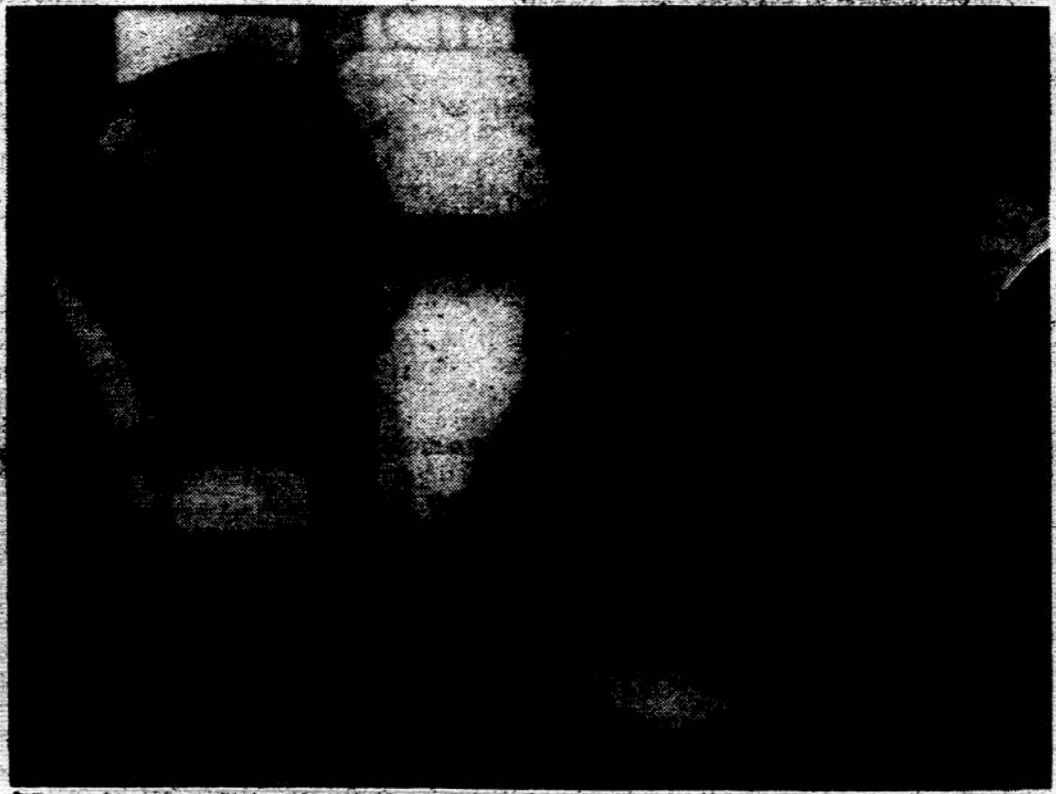

KARL RAHNER ir Hans Kueng

Hans Kueng, šveicaras, Tuebingeno universiteto profesorius, didžiausias naujosios teologijos populiarintojas. Jo nuomone, Bažnyčiai reforma reikalinga beveik visais atžvilgiais. Dabartinis sujudimas Bažnyčioje esąs reikalingas etapas teologiniam atsinaujinimui. "Kaip atbudus iš miego", rašo jis, "pradžioje nežinai, kur esi. Taip yra ir su Bažnyčia. Ji miegojo. Dabar ji atbunda. Šioks toks sumišimas yra būtinas. Tačiau dalykai netrukus išryškės".

Pasak Kueng, teologo pareiga — eiti priekyje Dievo tautos, kurį žygiuoja per šio meto tamsą, ir ieškoti kelio visiems, kurie seka iš paskos.

Yves Congar, prancūzas domininkonas, per paskutinius 20 metų brandinęs idėjas, kurios buvo paimtos susirinkimo dekretų svarbiausiais punktais. Savo studijoje apie Bažnyčią Congar tvirtino, kad Bažnyčios esminis vidinio gyvenimo charakteris yra kolegijinis. Tuo jis priminė per paskutinius penkis šimtmečius primirštą vyskupų kolegijališkumo tiesą, kuri susirinkime po ilgų diskusijų buvo priimta.

YVES CONGAR

Congar yra uolus krikščionių vienybės skatintojas. Su džiaugsmo ašaromis sutiko Vatikane nekatalikus stebėtojus, sakydamas, kad jų dalyvavimas susirinkime esąs stebuklas.

Congar nuomone, Bažnyčia neturinti tiek rūpintis savo autoritetu ir prestižu, kiek noru tapti pasauliui tarnaujančia Bažnyčia. Šiuo laiku Bažnyčios uždavinys esąs įvykdyti šūkį: "Šio meto Bažnyčia, šio meto pasaulyje".

Paminėtina, kad Congar yra, turbūt, vienintelis naujosios teologijos atstovas, su kurio raštais popiežius Paulius VI yra gerai susipažinęs, ir kurio idėjomis, kaip pats popiežius yra išsireiškęs, vadovaujasi Bažnyčios reformos darbe.

Edw. Schillebeeckx, flamas domininkonas, Olandijos vyskupų patarėjas. Jis skirsto teologus į dvi grupes: esencijalistus ir egzistencijalistus. Esencijalistai supranta tikėjimo paslaptis kaip atitrauktines idėjas — esmes, kurios pirmiausia ir svarbiausia turi būti tiksliai formuluotos. Egzistencijalistai tiki, kad tiesos išreiškimas yra niekad nesibaigiąs uždavinys; jis turi būti kaskart iš naujo pradėtas. Schillebeeckx yra tikras, kad Bažnyčios atsinaujinimas įvyks, tik jis bus labai laipsniškas. Labai svarbu, kad Bažnyčios vyriausias autoritetas yra už reformą.

(nukelta į 4 psl.)

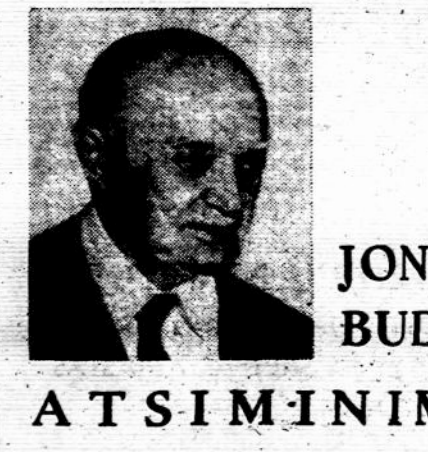

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923

Copyright

(2)

Aš nebuvau atėjęs vietos prašyti. Turėjau pasiruošimą ir daugelio metų stažą ir jaučiau, kad ir čia, savo krašte, būsiu reikalingas. Mačiau, abu laukė mano pasakojimo. Teko papasakoti, kad karo pradžioje pašauktas iš atsargos, buvau parinktas kontržvalgybai ir pasiųstas į specialius kursus, kuriuose dėstė gen. štabo akademijos profesoriai. Išklausęs tuos kursus, buvau paskirtas V armijos vieno korpo kontržvalgybos viršininku, kai kada, laikinio spec. sugrupavimo reikalui, kelių korpų K.-žvalgybos viršininku. Pradėjau toje srityje tarnybą kaip bataliono vadas. Vėliau buvau karo apygardos k. žv. viršininko padėjėjas ir pusantrų metų — viršininkas (paskutinė vieta buvo brigados vado teisėmis). Papasakojau kai kuriuos įdomesnius atsitikimus iš savo praktikos. M. Lipčius parodė man sąrašą asmenų — rusų ir paklausė, ar aš ką nors iš jų pažįstu. Sąraše vien pavardės, be laipsnių. Radau vieną — Sizych — ir pasakiau, kad tokia pavarde pulkininkas buvo šiaurės fronto kontržvalgybos viršininko padėjėjas. Tas pats, sako, tarnavo pas mus, bet neseniai jį pakvietė prancūzai. Dar radau porą pažįstamų pavardžių; kitos pavardės, man negirdėtos, buvo žandarų pulkininkų, kaip vėliau sužinojau.

Kiek vėliau kapitonas Prušakevičius atsisveikino, o Lipčius ilga kalba išdėstė man Lietuvos vidaus politinę padėtį ir savo sunkumus kraštui apvalyti. Sunkumai buvo keleriopi. Nei jis, nei jo bendradarbiai neturi pasiruošimo. Yra rusų, kuriais betgi negalima visais atžvilgiais pasitikėti. Galų gale Lipčius paklausė, ar aš nesutikčiau stoti į tą darbą — jam palengvėtų našta. Dirbdami dviese, sutartinai ir nuoširdžiai, geram tikslui, mes tikrai galėsime daug gero padaryti Lietuvai. Deja, šiuo metu nėra aukštesnės vietos, kaip bataliono vado teisėmis ir tik tiek jis galįs pasiūlyti. Jei aš sutiksiu, jis jau rytoj rūpinsis formalumais. Aš atsakiau, kad iš esmės džiaugiuos jo pasiūlymu, nes mėgstu tą sritį, jaučiuos paruoštas tam darbui; man ne tiek rūpi tarnybinis laipsnis, kiek galimybė dirbti savarankiškai, pagal savo išdirbtus metodus, o jei mano iniciatyva bus varžoma, geriau nepradėti. Lipčius užtikrino mane, kad jis kaip tik laukia iš manęs ir iniciatyvos ir sugestijų ir duos man pilną savarankumą.

— Kaip tie formalumai bus atlikti? — paklausiau.

— Mobilizacijos skyrius, pagal rusų dokumentus Jus mobilizuos, o rikiuotės, pagal specialybę, paskirs į žvalgybos skyrių, paaiškino.

Man atėjo į galvą planas, kurį aš čia pat ir išdėsčiau M. Lipčiui: gal skyrius, kuriam tas priklauso, duos man laišką, jog aš mobilizuotas ir komandiruojamas žvalgybos skyriaus žinion, nenurodant mano pasiruošimo, o Lipčius pasiųs mane per keletą savo padalinių, kad aš galėčiau susipažinti ir su žmonėmis ir kaip tas darbas jų dirbamas dabar. Kai aš susidarysiu vaizdą, pranešiu M. Lipčiui jo bute.

Taip ir sutarėme. Rytojaus dieną gavau tokį raštą, ir Lipčius pasiuntė mane į vieną poskyrį, kuris turėjo 12-15 tarnautojų ir seną rusų pulkininką Oržechovskį vedėją. Tas rusas buvo pilnas pasitikėjimo savimi, su dideliu aplombu ir mene pasitiko su įtarimu. Buvo jaučiamas jo nepasitenkinimas. Pradėjo zonduoti: "Aš jaučiu jūsų asmenyje prityrusį žmogų, kurį reikia skirti viršininku; toks jūs, tur būt ir buvote, ar ne taip? — klausia.

— Nesvarbu, kas kuo buvo. Aš ne samdytis atėjau, o esu mobilizuotas ir atsiųstas pas jus.

Pabuvau pas jį porą dienų. Jo veidas prašvito, kai mane pasiuntė kitur.

Jo darbo metodai man visiškai buvo paaiškėję . . .

Jau po kelių dienų formalumai buvo atlikti, ir aš gavau paskyrimą: man buvo pavesta "laikinoji sostinė", o taip pat Kauno ir Kėdainių apskritys.

Mano pirmataku buvo Fedoras Dunaevas, rusas, kuris pasitraukė iš tarnybos ir perėjo į privatų biznį. Aš perėmiau jo raštinę ir rajoninius valdininkus. Pirmas įspūdis buvo neblogas. Tik krito į akis neproporcingas raštinės ir sekimo valdininkų skaičiaus paskirstymas. Atrodė, kad daugiau svarbos teikiama popieriui, o ne sekimui. Po kelių dienų jau aiškėjo ir priežastis: Kauno miesto, Kauno ir Kėdainių apskričių gyventojų prašymai revolverio ar medžioklinio šautuvo leidimui, užsienio pasui ar tarnybai gauti, surinkus žinias iš viešosios policijos apskrities viršininkų ir kitų įstaigų, buvo persiunčiami mums su paklausimu, ar nėra kliūčių prašymams patenkinti atsižvelgiant į politinę prašytojų ištikimybę. Pirmame atskirų dalių viršininkų susirinkime referavau tą klausimą ir pasiūliau palikti esamą tvarką tik valdiškos tarnybos prašančių prašymams, ypač [illegible] ar policijos [illegible], o apie kitų informacijų [illegible]. Klausimas galutinai buvo išspręstas tik po [illegible] mėnesio, kai aš tapau kontržvalgybos viršininku. Susirinkęs savo bendradarbius, išdėsčiau, ko iš jų laukiu. Tarnautojai buvo geri, mėgo savo darbą, [illegible] su valandomis. Stengiaus pažinti kiekvieno jų asmenines ypatybes ir privalumus.

Pradžioje nelaukiau kokių ypatingų bylų. Teko studijuoti tai, kas mūsų įstaigai iki tol buvo žinoma apie komunistinį pogrindį, jų raikomus, paraikomus, kuopas bei jų veikėjų slapyvardes pardijoje. Kai kurių jau buvo žinomi tikrieji vardai, kai kurių teko dar išaiškinti, taip pat jų adresai, kuo pasireiškė jų veikla, kiek ir kokių informatorių turime pačios partijos viduje. Tam buvo sudaromos schemos, ir jos buvo taisomos pagal gaunamas naujas informacijas. Svarbiausia slapta agentūra ir ryšium su ja svarbiausios žinios, pvz. apie komunistų partijos centro komitetą, buvo sukoncentruotos kontržvalgybos centre; man pavestame dalinyje buvo tik atžalos, liečiančios mano rajoną.

Birželio pabaigoje man pranešė iš kontržvalgybos centro, kad man buvo pavesti trys kariai-informatoriai, kurie įeina į Kauno įgulos komunistų centro komitetą.

Susitarėm dėl vietos ir dienos, kada aš su jais pasimatysiu. Į mano pageidavimą matyti juos atskirai, man buvo pasakyta, jog jie dirba drauge — drauge ir ateis. Paskirtą valandą ir vietą jie ir atėjo. Tai buvo skirtingų pulkų kariai, miestinio tipo jaunuoliai. Išsikalbėjus, paaiškėjo, kad kaž koks 27-28 metų tikras lietuvis civilis, jau apie 5 mėnesiai lipdo iš Kauno įgulos karių karinį komunistų centro komitetą. Susirinkimai skiriami to x-o "instruktoriaus", kaip jis save vadino, laukuose. Ateina į tokius susirinkimus 7-8 žmonės, daugiau ar mažiau. Tie mūsų informatoriai buvo užkalbinti to civilio ir prikalbėti įstoti į komitetą, kuris gintų karių teises. Jie pranešė apie tą pasiūlymą savo vadams, o tie susižinojo su kontržvalgyba ir iš ten gavo patarimą priimti siūlymą, dalyvauti ir informuoti nurodytą jiems kontržvalgybos pareigūną. Per susirinkimus "instruktorius" atnešdavo ir padalydavo kiekvienam po 30-50 egz. naujausio numerio "Kareivių Tiesos", kuriuos jie privalėjo išplatinti tarp karių arba išmėtyti kareivinėse. Vėliau, jie turėjo stebėti, kas pakelia tuos lapelius, kas pristato radinį vadams, klausyti, ką kareiviai kalba apie tą "Tiesą", kurie linkta kritikuoti savo vadus, kariuomenės tvarką, buržuazinę santvarką ir iš tų, kurie linksta prie "jų idėjų", organizuoti kuopeles. Be abejonės, reikėjo būti atsargiems, kad neįkliūtų. Mūsų informatoriai per pasimatymus su kontržvalgybos žmogum atnešdavo ir atiduodavo gautus "Kareivių Tiesos" egzempliorius.

(Bus daugiau)

ŽVEJŲ laivai Klaipėdą dažnai tik tiek tėra.

Mažoji Lietuva ir pastangos išeiti į jūrą

Baltijos jūroje jau nuo senų laikų vyko varžytinės dėl jūros kelių kontrolės ir prekybos. Tas varžybas, kaip ir Viduržemio jūroje sekdavo ir karai.

Bruno Stundžia

Ilgai Baltijos jūroje šeimininkavo vikingai su savo ilgaisiais laivais. Tai ir bus tie "barzdoti vyrai iš už marių", kurie trempdavo lietuvių sodybas, mergaičių darželius, kurie buvo apgulę Apuolę.

Vikingus pakeitė Hanza, kurios artimi talkininkai buvo kryžiuočiai. Ginklu ir pinigais šeimininkavo jūroje, o sausumoje — pajūriais plėšdami ir naikindami pagonis žygiavo kryžiuočiai. Sumenkėjus Hanzos galybei, kurį laiką Baltijoje siautė danai, kuriuos greitai pakeitė švedai. Švedai iš Baltijos jūros buvo padarę savo "mare nostrum", nes jiems priklausė beveik visas Pabaltijis. Švedų pajėgumui ir veržlumui artėjant prie galo, iškilo nauja pajėga — Rusija ir netrukus į varžybas atėjo Vokietija, kuri vyravo Baltijos jūroje iki antrojo pasaulinio karo.

Jeigu sausumoje lietuviams teko grumtis dažniausiai su slavais ir kryžiuočiais, tai iš jūros pusės tekdavo susilaukti visokių neprašytų svečių. Neatrodo, kad vikingai būtų bandę mūsų pajūryje įkurti savo sodybas, nes matomai pakrantėje nebuvo saugių vietų pasislėpti po žygių.

Jau geriau vyko Hanzai ir kryžiuočiams. Pirmieji įsteigė stiprius atsparos taškus — naujas gyvenvietes, o antriesiems pavyko nukariauti prūsus, dalį dabartinę Latviją ir Estijos dalį. Tik Lietuvą vokiečių ordinui nepavyko pilnai paglemžti, nors Žemaičiai jau buvo laikinai pakliuvę jų globon.

Bet ordinui pavyko pamažu atstumti Lietuvą nuo jūros ir visai vad. Mažajai Lietuvai teko ilgai gyventi vokiškų kolonizatorių priespaudoje. Tie nukariavimai ordinui nebuvo lengvi, nes prūsai ilgai priešinosi, taip pat ir lietuviai ne kartą pelenais paversdavo okupantų sodybas ir pilis. Žalgirio mūšyje buvo sutriuškintas ordinas, bet mūsų kunigaikščiai nesuprato jūros reikšmės ir M. Lietuvą paliko okupanto valdžioje. Ir paliko ilgiems laikams.

Per tą laiką M. Lietuvą nusiaubė karai ir maras. Po maro, į praretėjusį gyventojais kraštą, kėlėsi naujos okupantų bangos.

Bet ilgus amžius būdami pavergti, mažlietuviai išlaikė kalbą ir savo papročius. Mažo to, ten buvo išspausdinta pirma lietuviška knyga — iš ten pasirodė "Aukso", pasigirdo "Vargo" [illegible] pradėjo [illegible] kyklos, dalis Mažosios Lietuvos pavyko išsivaduoti iš nepražystos globos ir susijungti su likusia tautos dalimi. 1923 sausio 15 Lietuvai buvo atverti vartai per Klaipėdos uostą į platų pasaulį.

Bet kas gi toliau dėjosi. Pas mus vis buvo didžiuojamasi, kad lietuviai yra ūkininkų tauta. Amatai ir verslas lietuviui buvo lyg kas pažeminančio. O apie jūrą tūlas prisimindavo skaitydamas apie Birutę ir Kęstutį arba jei sumanydavo Palangoje pavasaroti. O tokių buvo dauguma. Jiems buvo neaišku kam Jūrininkų sąjunga šaukia apie laivyno reikalingumą. Tiems asmenims sunku buvo išaiškinti, kad "tauta be laivyno — tai paukštis be sparnų, žuvis be pelėkų, briedis su šiaudinėmis kojomis, ūkininkas su mediniu arklu".

Buvo dar trys Klaipėdos vokiečių bendrovės laivai, bet su vokiškomis įgulomis ir tik vienam vadovavo pernai tragiškai žuvęs tol. laiv. kap. Z. Domeika.

Klaipėdos uostas pamažu buvo plečiamas ir modernizuojamas. Laivų judėjimas jame kasmet didėjo, bet dėja nelietuviškų. Jūrinei propagandai sustiprinti 1934 suorganizuojama pirmoji jūros diena Klaipėdoje ir kituose Lietuvos miestuose. Atrodė, kad visuomenė jau pradėjo domėtis jūros ateitimi.

Persilaužimas įvyko 1936, kai trys kooperatinės bendrovės: — "Maistas", "Lietūkis" ir "Pieno centras" — suorganizavo laivininkystės bendrovę "Lietuvos Baltijos Laivynas", kuri perėmė "Maisto" b-vės įsigytas tris laivus: "Utena", "Kretinga" ir "Maistas". Vėliau ši bendrovė įsigijo dar šiuos laivus: "Marijampolė", "Šiauliai", "Kaunas", "Panevėžys". Šalia jūrinių laivų, bendrovė turėjo ir upių laivyną. Laivai davodavo gražų pelną, be to ir menačiai jūrinių specialistų bei šiaip jūreivių jūroje rado darbą. Prie Susisiekimo ministerijos buvo suorganizuota Jūrininkystės Inspekcija, kuri rūpinosi reikiamų įstatymų paruošimu bei specialistų prieauglio.

Neužilgo susidarė kita laivininkystės bendrovė "Sandėlis", kuri įsigijo tris laivus: "Neringa", "Nida" ir "Venta". "Lietuvos Baltijos Lloydas" įsigijo dar vieną laivą "Trakai", bet jo nebesuspėjo perimti ir tas laivas baigia rūdyti viename iš JAV uostų.

Atskirai reikėtų paminėti jūros sportą, kurio pradininkai buvo jūrų skautai, savo laivu "Budys" aplankę daugelį kaimyninių uostų ir paruošę eilę buriuotojų. Susiorganizavo Klaipėdos jachtklubas, jūrų šauliai, o 1936 buvo atidaryta net buriavimo mokykla Klaipėdoje.

Besikuriantį laivyną ištiko smūgis po smūgio. Vokiškieji naciai 1939 pasigrobė Klaipėdą, o prasidėjus karui keletas laivų buvo torpeduota. Likusius gi laivus pasiėmė naujieji sovietiniai okupantai.

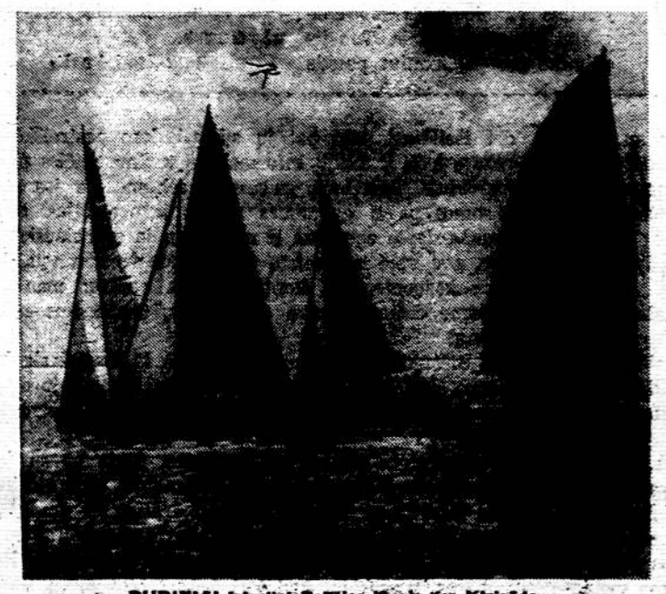

BURINIAI laiveliai Baltijos jūroje tie Klaipėda.

Laiškas Vatikano susirinkimo . . .

(atkelta iš 3 psl.)

Jean Daniélou, prancūzas jėzuitas, antrojoje pradėjus rašyti naujus projektus Bažnyčios klausimu. Jis pabrėžia, kad Bažnyčia turėtų suvokinti, jog ji turi atkreipti visą pasaulį. Skelbiama, šio tikslo, ji privalo atgaivinti savo tiesas iki galo, esminių dalykų, gilinant ir nekritikuojant religijų pažiūrų, kurie dera su krikščioniškuoju tikėjimu.

Bernard Haering, vokietis redemptoristas, moralistas teologas. Jo etika nėra serija moralinių principų ar šeštų taisyklių, pritaikinamų paskirom atsitikimui; ji yra pozityvus atsakymas į Dievo meilę. Kadangi kiekviena situacija skiriasi nuo šitų kuriuo nors požiūriu, tai Haering reikalauja naujo prieėjimo. Kiekvienas asmuo privalo susirasti, koks elgesio būdas bus geriausias meilės atsakymas paskirose to momento aplinkybėse.

Jo kritikai kaltina, kad jis leidžia kiekvienam susidaryti savo įstatymą pagal aplinkybes. Haering paaiškina, kad jo etika nėra lengvesnė. Taisyklės esančios jau aukštos ir nurodo, ką daryti ar nedaryti; meilė gi neturi ribų.

John Courtney Murray, amerikietis jėzuitas, daugiausia pasidarbavęs religinės laisvės klausimo praktiškumo sprendime. Čia, aišku, jis turėjo išeiti prieš savo tvirtinimą, kad tiesa, kad klaida yra abstrakcija, kuri negali turėti nei teisių, nei ko kito. Tačiau žmogus klaidoje turi teises ir jos turi būti respektuojamos.

Henri De Lubac, prancūzas jėzuitas, ypač pabrėžia Bažnyčios socialinį charakterį. Jis įspėjęs, kad krikščionybės tikslas nėra vien paskiro individo pagarba; jis yra socialinis savo gilumine prasme ir tiečia visą Šv laiko dimenziją. Jis sako, kad daug katalikų klaidingai išsiaiškina Evangeliją savanaudiškio pasitikimo prasme ir mano, kad pasiaukinimas gali pakeisti žmogiškų pareigų atlikimą.

M.D. Chenu, prancūzas dominikonas. Remdamasis Bažnyčios socialine esme, jai numato šio laiko uždavinį: padėti laipsniškai formuotis pasaulio bendruomenei ekonomine, socialine ir kultūrine prasme.

Garsus yra jo veikalas "Darbo teologija", kuriame dėsto, kad darbas nėra bausmė už gimtąją nuodėmę, bet priemonė atbaigti Dievo kūrybą.

JOHN COURTNAY MURRAY

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiems skaitytojam pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00.

Siunčiu už prenumeratą $..... , auką $..... Viso $.....

(Data) (Parašas)

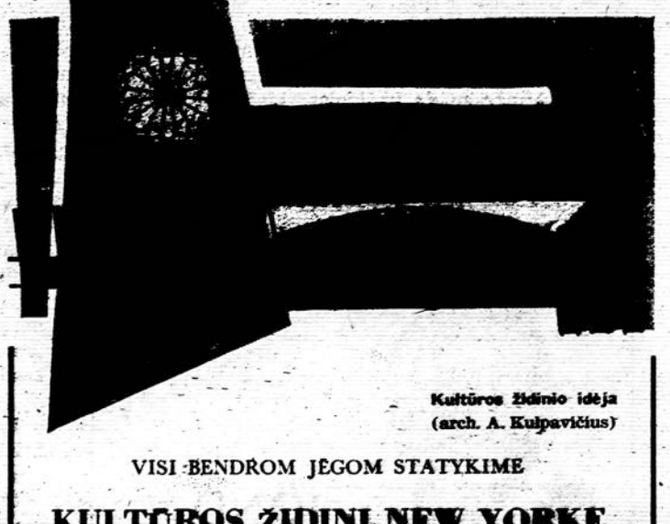

Kultūros Židinio idėja
(arch. A. Kulpavičius)

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIME!

DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

☐ Garbės fundatorius ($1000) ☐ Amžinuosius narius ($500)
☐ Fundatorius ($100) ☐ Rėmėjai (mažesnė auka)

Pasiliadu iš viso pasukoti atsilyje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atsiųstoms asmeniškai (Turi deductible)

[illegible]

A. a. [illegible]

[illegible] Bridgeporte, Conn. [illegible] Marija [illegible] Geigerdžiko [illegible] dilio [illegible]

Šalia šių [illegible] faktų [illegible] čiau apie velionę šiek plačiau išsitarti, nes ji iš dangelio mūsų "senųjų ateivių" ryšiais skyrėsi ir paliko mums retai malonių prisiminimų.

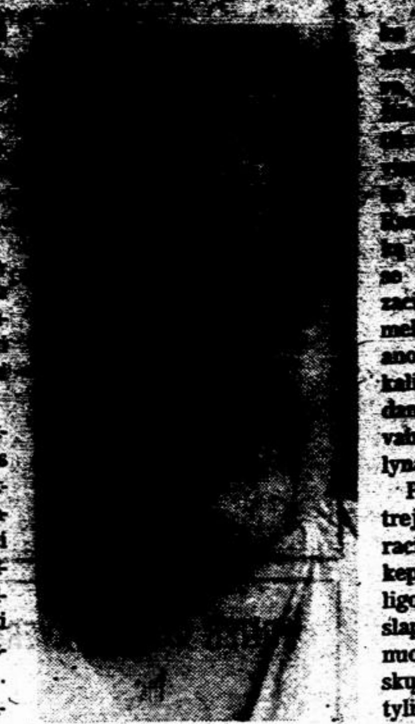

A. A. MARIJA JUŠKEVIČIENĖ

Gimusi 1892 m., Marija Bakševičiūtė, bežemio duktė, vos 15 metų amžiaus mergaitė, atvyksta "laimės ieškoti" į Ameriką. Tegu šiek tiek skaityti bei rašyti ir buvo pramokusi, pasinėrė ji čia į naujus vargus: ilgos darbo valandos, neįprasti darbai, [illegible] sunkumai, asmeniški [illegible] pavojai.. Pagaliau, rodėsi, viskas natūraliai susitvarkė, o nuolatiniu jos palydovu visam [illegible] amžiui tepasiliko nepabaigiamas darbas — negailestingose uždarbio vietose ir, kaip dorai moteriškei lemta, šeimoje, kambariuose, namie. Ištekėjusi (1924) už tokio pat, kaip ji, lietuvio išeivio Jono Juškevičiaus, kilusio nuo Lazdijų, susilaukė poros vaikų, bet teužaugo jų vienas Juozapas, dabar kunigas (įšventintas 1959 m. Bridgeporte).

Giliai religingi tėvai patys gyveno pagal "senąją tvarką" ir "senoviškai", pasigaudami įprastų priemonių, neišskiriant nė diržo, auklėjo savo berniuką, saugodami jį nuo gatvės ir visokių miestiškų pavojų. O tai nebuvo taip lengva. Marija niekur iš namų nėjo, išskyrus darbovietes; ji nežinojo jokių savaitgalinių pramogų. Dar labiau ji turėjo pasitempti, kai susirgo jos vyras, neteko darbo, pagaliau, kelis metus pasirgęs 1946 pasimirė.

Penkiolikmečio Juozuko (g. 1931 m.) likimas atsidūrė vienos motinos rankose. Ir, kas nuostabiausia, ji savo berniuką ne tik išvairavo laimingai iš visų miesčioniško paauglio pavojų, bet, sunkiai dirbdama, išleido į mokslus ir nepaprastai įtemptomis pastangomis privedė prie altoriaus.

Ji visą laiką rūpinosi ir nelaimingesniais už save. Tyli, nie[illegible] zacijo[illegible] anot [illegible] kalin[illegible] dams [illegible] vairioms [illegible] lynams.

Pernai [illegible] trejetą [illegible] racijų [illegible] kepenų [illegible] ligoninė [illegible] slaptį [illegible] nuo [illegible] skusi [illegible] tylia [illegible] ruošė [illegible] nepamiršo [illegible] nių Lietuvoje, kuriems ji, [illegible] jų [illegible] yra nemažai [illegible] Kūčių rytą Marija visai nusilpo. Išvežta atgal ligoninėn, po savaitės tyliai užmerkė tenai savo akis visiems amžiams.

Palaidota ji iškilmingai. Tiek laidotuvių biure, tiek ir lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo pilna žmonių. Iškilmingas Requiem mišias aukojo velionės sūnus kun. Juškevičius, asistuojamas 4 kunigų. Dalyvavo per 60 kunigų ir būrelis seserų vienuolių. Taip pat dalyvavo pats Bridgeporto vyskupas W. Curtis, pašventino karstą ir išlydėjo jį iš bažnyčios. Oras pasitaikė gražus, tai į kapines paskui velionės karstą važiavo apie 75 automobilių vilkstinė. Paskui kun. Juozapas visus palydovus pakvietė gedulingiems pietums.

Tešviečia a.a. Marijai amžinoji šviesa, pas Dievulį, kuriam ji visą savo amžių žemėje kaip pajėgė, kaip mokėjo tarnavo! O kun. Juozapui — mano su vyru ir visų velionės gerbėjų nuoširdžiausia užuojauta.

Joana Karienė

LIETUVIŲ RELIGINIS KONGRESAS

Lietuvių religiniam kongresui, įvyksiančiam rugsėjo 3-5 dienomis Washingtone, rengimo komitetas yra pramatęs eilę pagrindinių momentų.

Šeštadienį, rugsėjo 3, 12 val. kongreso atidarymas; 2 val. Kunigų Vienybės seimas ir ALRK Federacijos suvažiavimas; 5 v. religinės spaudos, persekiojamos Bažnyčios ir religinio meno parodų atidarymas; 8 val. susipažinimo vakaras su religine menine programa.

Sekmadienį, rugsėjo 4, 1 val. p.p. iškilmingas posėdis, po kurio eisena, dalyvaujant organizacijoms ir draugijoms su savo vėliavomis, plakatais ir orkestrais; 4 val. Šiluvos Šv. M. Marijos garbei koplyčios pašventinimas ir šv. Mišios; 8 val. vak. banketas.

Pirmadienį, rugsėjo 5 —jaunimo posėdis — penal (sovietams vedant Lietuvoje nureliginimą, ar mes čia savo veiksmais prie to neprisidedame?), ALRK vargonininkų seimas, Pasaulio lietuvių katalikių moterų posėdis, pašaukimų klausimais posėdis — diskusijos, pasauliečių apaštalavimo klausimais posėdis — diskusijos ir kt. 3 v. p.p. iškilmingas kongreso uždarymas — deklaracija.

LAPKRIČIO 13 ATGARSIAI ITALIJOJE IR VOKIETIJOJE

Ryšium su lapkričio 13 manifestacija New York Times paskelbto atsišaukimo tekstą Lietuvos pasiuntinybė Romoje išsiuntinėjo visoms Šv. Sosto įstaigoms, prie Vatikano akredituotiems diplomatams, žymesniems italų politikams bei parlamentarams ir didesniems Romos dienraščiams.

Lapkričio mėn. pradžioje, vykstant Baltų Draugijos 10 m. sukakties minėjimui Bonnoje (Vokietijoje), minėtas tekstas buvo įteiktas vokiečių užsienių reikalų ministerijai ir minėjime dalyvavusiems asmenims.

Į Lietuvių Fondą įstojo šie nauji nariai su įnašais: Antanina Lukšienė — 500 dol. (a.a. Kazimiero Lukšio atmint. įnašas). J.S. 450 dol., Antanas ir Bronė Rimkai — 200 dol., Po 100 dol.: Augustinas ir Genovaitė Pranckevičiai, LB Bridgeporto apyl. valdyba, Joseph R. Yates, Albert T. Kwedar, M.D., prof. Vlada Sabalienė, A.K.B., Juozas Kirstukas, Algimantas Kazlauskas, Elžbieta [illegible] (a.a. Petro [illegible] atmint. įnašas), veterin. gyd. Antanas Milašius, Pranas ir Albina Petrošiai, Anatolijus ir Irėna Maciukevičiai, Aleksandras ir Olga Šlepavičiai, kun. Antanas Šeštokas, Vladas Išganaitis, J.G., dr. inž. Stasys Juzėnas, Mateušas Mozūras, Stepas Dryža, dr. Vitoldas Balčiūnas, Matas ir Valė Tylai, prof. dr. Vanda Tumienienė, Pranas ir Marija Sideravičiai, Vincas Lukas (Lukoševičius) ir Jonas Montvidas.

NAUJOS KNYGOS

Eilėraščiai, Henrikas Radauskas, kietais apdarais. Kaina 5 dol.

Širdies priepuoliai, Menard M. Gertler, M.D. G.R. Karsokienės ir Br. Gražulio vertimas. Kaina 3.75 dol.

Baisusis birželis, Pr. J. Naumiestiškis. Trys dramos veikalai. Kaina 3.50 dol.

Vaidinimai, Vanda Frankienė. Trumpi [illegible] vaizdeliai, skirti [illegible]. Kaina 2 dol.

[illegible], [illegible] Pūkelevičiūtė. [illegible] veiksmų komedija [illegible]

[illegible] literatūros metraštis [illegible], Nida. Kaina 3 dol.

Šiaurės žvaigždė, Mykolas Vaitkus. Atsiminimai, Nida. Kaina 3 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijos spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

[illegible]

Nuotr. V. [illegible]

[illegible] Kauli[illegible] J. Čikotaitės.

Prisiminta Lietuvos kariuomenė ir Klaipėdos atvadavimas

ROCHESTER, N.Y.

Sausio [illegible] vakare rengtame Lietuvos [illegible] menės ir Klaipėdos krašto atvadavimo paminėjime pulk. R. Lormanas labai gyvai [illegible] Lietuvos [illegible] menės vaidmenį Lietuvos istorinėse kovose, pradedant kryžiuočiais ir baigiant lenkais ir rusais — komunistais. Kiek ilgiau jis buvo sustojęs prie 1918-1922 Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kovų. Šias laisvės kovas pulk. R. Lormanas vaizdžiai paryškino savo, kaip savanorio gyvais prisiminimais. Jis savo kalboje prisiminė ir šiame minėjime dalyvaujančius anų dienų laisvės kovų dalyvius — savanorius: Ant. Druseikį, kuris kovose su bermontininkais buvo sunkiai sužeistas į akį, savanorį E. Petkevičių, dalyvį kovose su lenkais, savanorį Pliskevičių, dalyvavusį kovose su bolševikais ir Klaipėdos [illegible] dalyvį Zigmą [illegible] ilgametį L. Bnės [illegible] ilgais [illegible] buvo pagerbti.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo Ramovės skyr. pirm. V. Vitkus.

Meninė minėjimo programa buvo plati ir gerai parengta. Jaunas pianistas R. Obalis pianu paskambino L. Beethoveno 3 sonatą in major, F. Chopino Grand Valce ir maršą Polonaise, kurį kartojo.

Solistė Birutė Čypienė padainavo St. Šimkaus "Vai, kur nužegliuosi", A. Dvožako "Tėviškės ilgesys" ir St. Šimkaus "Oi greičiau".

L.B.-nės choras, nors ir gerokai pajaunėjęs, bet ilgamečio choro dirigento Jono Adomaičio vadovybėje, pasirodė puikiai susidainavęs. Žuvusieji Lietuvos laisvės kovose kariai buvo pagerbti giesme "Kritusiem broliam". Kitos dainos sekė: K.V. Banaičio "Atsikėlus ankstį rytą", J. Gaidelio "Dainininkų maršas", J. Gaubo "Dul dul dūdele", moterų choras Jono Adomaičio harm. 'Partizanų dainą'.

Pranas Puidokas su giliu įsijautimu padeklamavo Alfonso Nykos Niliūno "Vėjarodžio simfoniją".

Minėjime buvo prisiminti pr. metais mirusieji aktyvūs L. karių Ramovės nariai: pulk. Pranas Saldžius ir teisininkas leit. Juozas Draugelis.

Pulk. R. Lormanas, Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės kovų savanoris, rašo savo atsiminimus iš nepriklausomybės atstatymo kovų, Klaipėdos krašto komendantavimo laikų ir artimo bendradarbiavimo su Lietuvos vyriausybe. Pulk. R. Lormanas su žmona, abu jau pensininkai, prof. dr. Antano Klimo uošviai, gyvena Rochester, N.Y.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas įvyks vasario 20, sekmadienį. Pagrindiniu minėjime kalbėtoju yra maloniai pasižadėjęs būti dr. Stasys Bačkis, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Washingtone.

Kun. Liūdo Januškos pagerbimo pietūs įvyks sausio 23, 2 val. p.p. šv. Jurgio parapijos salėse. Rengia šv. Jurgio liet. katalikų parapijos moterų komitetas. Kun. L. Januška yra neseniai paskirtas šv. Jurgio liet. kat. parapijos vikaru.

Andrius ir Barbara Daniai, vasario 13, sekmadienį, iškilmingai švenčia vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktuves. Bankietas įvyks šv. Jurgio liet. kat. parapijos salėse.

[illegible] Vincas Apanavičius. V. Apanavičius senosios lietuvių kartos veiklus šv. Jurgio liet. katalikų parapijos organizatorius, įvairių lietuviškų organizacijų narys ir pirmininkas, steigėjas ALT ir BALF skyriaus ir pirmasis pirmininkas. Giliam liūdesy liko žmona Ona, septynios dukterys, dvi iš jų pranciškietės vienuolės ir trys sūnūs.

Labiausiai perkamos knygos: J. Gliaudos istorinė apybraiža Agonija, B. Brazdžionio ir B. Babrausko redaguota Lietuvių Beletristikos antalogija II dalis, kurioje telpa 62-jų lietuvių rašytojų parinkti kūriniai, jų trumpos biografijos su fotografijomis. Knyga yra išleista puošniai ir yra tikrai vertinga dovana sau ir savo pažįstamam. Iš lietuviškų ilgo grojimo plokštelių labiausiai perkama solistės Aldonos Stempužienės įdainuotų lietuvių liaudies dainų rinkinys, pavadintas "Dainos". Lietuvių spaudos kioskas veikia šv. Jurgio liet. katalikų parapijos žemutinėje salėje, sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 val. p.p.

TRYS KNYGOS UŽ 3 DOL.

L. Andriekaus, [illegible], trečioji poezijos knyga. Kaina 2 dol.

Maironis, straipsnių rinkinys, išleistas Aidų žurnalo, virš 200 psl. Kaina 2 dol.

A. Žemaičio, Lietuvos vaidu[illegible], prisiminimai. Kaina 1 dol.

Rašyti adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn N.Y., 11221.

"Aukso žąsies" šventė Detroite

Sausio 15-16 dienomis Detroitą aplankė "Aukso žąsis"— pirmas lietuviškas filmas. Tai buvo tikrą šventė suaugusiem ir vaikam. Veiklioji mūsų Bendruomenės valdyba daug pasidarbavo, kad filmo demonstravimas sklandžiai praeitų. Tos pastangos atnešė puikių vaisių: dvi valandos žiūrovams prabėgo pasakų šalyje nepastebimai. Ypač jaudinantis buvo momentas, kai ekrane pasirodė užrašai lietuvių kalba. Sunku buvo tikėti, kad išeivijoje susilaukėme savo gamybos filmo. Iki šios tai buvo tiktai nepasiekiama svajonė.

Puikios dekoracijų ir rūbų spalvos traukė akį, visus žavėjo aktorių vaidyba. Vieni gyrė Stasį Pilką, kiti Kazį Vasiliauską, treti džiaugėsi Elena Dauguvietyte, sukūrusia linksmąją našlę. O mažuosius, aišku, užbūrė paslaptinga senutė Samanėlė, kurią puikiai vaidino Zita Kėvelaitytė, ir simpatingas Pikis (Kazys Veselka). Karaliaus juokdarį vaikai iš karto pamilo. Girdėjau: mažas mano kaimynas mamos prašė, kad jam nupirktų tokius pat batus — su žvangučiais...

Išeidami iš vaidinimo, detroitiečiai stebėjosi: kaip tas pats filmas, kuris tiek džiaugsmo atnešė Detroitui, neatliepė Clevelando lietuviams? Nutarėm, kad bene kokia nors aparato saga nebuvo paspausta arba koks jungiklis nepritvirtintas... Kitaip šitos mįslės negalėjom išspręsti. Juk, rodos, ir mes — ne girioj auginti ir ne iš kaimo spirti.

A.P.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Vardo draugijos vyrams, kurie kas mėnesį bendrai ėjo Komunijos, sausio 9 kleb. prel. L. Mendelis per 8:30 mišias išdalijo ištikimybės ženklus. Juos gavo 110 vyrų ir 25 jaunuoliai. Mišias aukojo draugijos dvasios vadas kun. J. Antoszewski.

[illegible] valandėlės vakaras buvo sausio 15 lietuvių [illegible] didžiojoje salėje. [illegible] grojo Jono Lelievi[illegible] orkestras. Rengė radijo programos vedėjai A. Juškus ir [illegible]

[illegible] po sunkių [illegible] Jis buvo išvykęs [illegible] L. Mendelis ir kun. A. Dranginis. Kun. J. Antoszewski išvyksta sausio 23.

C.V.D. vasario 3, 4 ir 5 dienomis rengia ekskursiją į New Yorką. Autobusai išvyks vasario 3 d. 3 v. popiet. New Yorke aplankys įdomesnias vietas, naujus teatrų vaidinimus. Kas nori ekskursijoje dalyvauti, prašomas iš anksto bilietus įsigyti klebonijoje.

Sodaliečių metinis susirinkimas bus vasario 5 po 8:30 mišių. Per mišias bus dalinami ištikimybės ženklai visoms, kurios ištikimai atliko savo pareigas per paskutinius metus, bendrai priimdamos Komuniją kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį. Susirinkime bus renkama valdyba.

Šv. Alfonso mokykloje dabar vyksta egzaminai. Vaikam linkime kuo geriausios sekmės juos išlaikyti.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— [illegible] Kanados krašto [illegible], krašto vyriausybė kviečia visų tautų ateivius parašyti [illegible] kalba apie kiekvienos tautybės ateivių kultūrinį įnašą Kanados visuomeniniame gyvenime. Lietuvių leidiniui suorganizuoti ir suredaguoti vieno redaktoriaus nepajėgus surasti, LB Krašto Valdybos iniciatyva sudaryta komisija iš pirmininko dr. J. Sungailos ir narių: kun. dr. P. Gaidos, prof. dr. J. Puzino, A. Rinkūno, St. Kairio ir J. Kardelio. Prašymas valdžios pašalpai gauti jau padurotas. Komisija šį sunkų darbą galės atlikti tik visų tautiečių, o ypatingai apylinkių valdybų padedama.

— **Tautos Fondo atstovybės Kanadoje** pirmininkui V. Vaidotui, buv. Lietuvos steigiamojo seimo nariui, sveikatos sumetimais iš šių pareigų pasitraukus, naujuoju Tautos Fondo atstovu Kanadoje paskirtas St. Banelis, savanoris-kūrėjas.

— **Pasaulio Jaunimo Metų komitetas** pavedė Kanadai pasirūpinti kongreso plakatu. Toks plakatas dail. Telesforo Valiaus jau sukurtas ir atiduotas spaudai.

— **Filatelistų Draugija "Lietuva"** Chicagoje išleido šimtąjį informacinio biuletenio numerį. Šiuo metu biuletenį redaguoja Eugenijus Petrauskas.

— **Vengrai mokosi iš lietuvių,** Žinomas vengrų diplomatas, dabartinis Pavergtųjų Europos Tautų generalinis sekretorius, Mr. Gasper kreipėsi į Komitetą Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti su prašymu gauti informacijų ir patarimų kaip suorganizuoti masinę demonstraciją New Yorke. P. Gasper pats dalyvavo lapkričio 13 Madison Square Garden ir yra susižavėjęs ir nustebęs lietuvių pajėgumu suorganizuoti tokią manifestaciją. Vengrai panašią manifestaciją nori suorganizuoti spalio mėn., kada sukanka 10 metų nuo vengrų revoliucijos. KLNA šiame pasitarime atstovavo Romas Kezys.

— **Tėvai Jėzuitai Chicagoje,** Vysk. V. Brizgiui pageidaujant, verčia į lietuvių k. II Vatikano Bažnyčios Susirinkimo dokumentus.

— **Dail. Viktoro Petravičiaus** kūrinių paroda atidaryta Clevelande Gallery International, 1328 Superior At Euclid Ave. Išstatyti grafikos kūriniai. Paroda tęsiasi nuo sausio 16 iki vasario 12.

— **Draugo** dienraščio metinę romano premiją laimėjo Jurgis Gliauda už romaną "Delfino ženkle".

Ieškoma pirmųjų spaudinių

1874 m. atspausdintas lapelyje pirmasis JAV lietuvių spaudinys — giesmė **"Wieszpaties savo szaukiuosi"** (Shenandoah, Pa.,). Kitais metais buvo atspausdintas (Shamokine, Pa.) dviejų puslapių atsišaukimas **"Mieli Broliej"**, reklamuojąs tuo pačiu metu spausdinamą žodyną — **"Tlumoczius..."**, kurio buvo išspausdinti tik keli puslapiai, nes gaisras sunaikino spaustuvę. 1877 m. Brooklyne išspausdinti draugijos įstatai— **"Ustanawlymas tawarzistės.."** 1879 m. išleistas pirmasis JAV lietuvių laikraštis — **"Gazieta Lietuwiszka..."**. 1880 m. Chicagoje išėjo dvi knygos: **"Historyja Septyniu Mokitoju"** ir **"Gradi Hisrie. api kantriwa Helune..."**, o New Yorke —**"Pracziwas Michaldos Karalenes."**

Kas turėtų čia išvardintų leidinių arba vėlyvesnių, labai prašomi dovanoti juos Pasaulio Lietuvių Archyvui (5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636). Jie labai reikalingi istorinėms studijoms. Be to, Archyvas juos saugos vėlyvesniems mokslininkams, kurie domėsis šio krašto lietuvių veikla.

PLA vadovybė

Pramogos ir doleris lietuvybei

Waterburio lietuvių priešgavėninio sezono tradicinis balius kasmet susilaukia didelio susidomėjimo ir populiarumo, nes tai vienas iš didesniųjų apylinkės lietuvių parengimų. Jo tikslas — paremti vietos gražiai veikiančią lituanistinę mokyklą. Be to, lietuvių visuomenei, ypač jaunimui, norima duoti galimai aukštesnio lygio pramogini vakarą.

Todėl šio vakaro rengimas išeina iš mokyklos tėvų komiteto ribų. Jam sudaromas platus rengimo komitetas iš visos eilės kultūrininkų bei menininkų, kurie iš anksto pradeda planuoti paįvairinimus ir sumoderninimus, kad parengimas kaskart būtų įdomesnis, puošnesnis ir kultūringesnis.

Šių metų waterburiečių Užgavėnių balius įvyks vasario 12 šv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje, 29 John Street.

Pritaikintą vakarui programą išpildys išraiškos šokio šokėja **Elena Kepalaitė** ir populiarusis lietuvių humoristas aktorius **Vitalis Žukauskas.** Abu iš New Yorko.

Meniniam salės apipavidalinimui ir moderniam dekoravimui vadovaus žinomas meno entuziastas ir stilingųjų medžio drožinių kūrėjas **Simas Augaitis** iš Watertown, Conn. Spalvingam apšvietimui įrengti pakviestas inž. **Jonas Kasputis** iš Bristol, Conn. Jo praeityje suplanuotas jaukus šviesų suderinimas ir spalvinga iliuminacija buvo pasigėrėtina.

Įprastos loterijos vietoje, bus laimėjimui leidžiamas aliejinis vertingas paveikslas — natiurmortas, kurį specialiai šiai progai padovanojo dail. **Marija Žukauskienė** iš New Yorko.

Rengėjų užsimojimas ir šią sritį sukultūrinti nepaprastai gražus ir sveikintinas, nes nuolatinė įvairių suaukotų daiktų loterija, panaši į pigią mugę, nesiderina su puošniu, aukštesnio lygio parengimu. Pereitais metais leistas Pauliaus Jurkaus paveikslas susilaukė nemažo susidomėjimo. Tai geras būdas populiariti savus dailininkus ir skatinti visuomenę domėtis menu.

Baliaus šokiams groti pakviestas plačioje apylinkėje išpopuliarėjes europietiškas **Edvardo Radionovo** vadovaujamas orkestras. Paskutiniu laiku orkestrų labai susidomėjo apylinkės vokiečių klubai, kviesdami groti į jų rengiamus tradicinius Faschingo balius.

Bus gausus bufetas su įvairiausiais Užgavėnių valgiais bei skanėstais pagal Kanapinio ir Lašininio receptus.

Kaip ir kasmet, taip ir šiemet stalų reservacijomis būtina pasirūpinti iš anksto. Kvietimu, bilietų ir reservacijų reikalais galima rašyti arba skambinti: Spauda 10 John St. tel. 756-5173, arba komiteto nariams.

vav

NORWOODE, MASS., Alto skyrius, parėmęs Vietnamo pagalbos fondą. Iš k. į d. sėdi: K. Simenas, dr. A. Kizelewicz, legiono vadas, E. Martišius, A. Tumas, stovi: James F. Walker, Bronius Kovas, Lawrence White, Povilas Tyla, Francis Novick, Richard Weta.

Pagalba kenčiančiam Vietnamui

Norwood, Mass. Stengiantis prisidėti prie vedamos žūtbūtinės kovos Vietname, kur JAV taip nuoširdžiai padeda savo mažam sąjunginiukui, Norwoodo Alto skyrius padarė rinkliavą ir pinigus perdavė vietos legijono 70 postui. Juk komunizmo sustabdymas pietinėje Azijoje reiškia taip pat smūgį jo plėtrai ir kituose kraštuose. Ši atkakli kova gali paskatinti ir lietuvius, kad neliktų nuošalyje, bet prie tos kovos prisidėtų nors ir su kukliomis aukomis.

Sausio 2 Norwoodo Alto skyriaus valdyba ir nariai savo aukas perdavė legijono vadovybei. Per legijono komendantą dr. A.J. Kizelewitcz legijono bibliotekai įteikta "Lithuania,— Land of Heroes" ir eilė kitų knygų, pavaizduojančių lietuvių kovas dėl laisvės. Pinigai bus panaudoti šalpai Vietname, nuperkant maisto, vaistų bei rūbų. Šis lietuvių mostas buvo aprašytas 'Norwood Messenger' "Norfolk County Press" ir kituose vietiniuose laikraščiuose.

A.T.

DĖL ŽYGIO Į JUNGTINES TAUTAS

Norwood, Mass. — Jonas Pečiulis 'Darbininko' 82 nr. (gruodžio 14) atsiliepė į mano paaiškinimą dėl žygio į Jungtines Tautas (ž. Darbininkas, spalio 26), pastebėdamas, kad aš ten ne visai teisingai rašęs. Nekartodamas visų jo išvedžiojimų ir priekaištų, sustosiu tiktai prie trijų dalykų, kurie kaip tiktai J. Pečiulio neteisingai nušviečiami.

1. Tiesa, kad aš nešaukiau bendros komisijos susirinkimo dėl žygio į Jungtines Tautas, bet tai nekliudė nei organizacijom, nei atskiriem asmenim tuo reikalu rūpintis ir į New Yorką vykti. Ta bendra komisija nėra kokia centrinė organizacija ir nėra viešesnė už kitas, sakysime, Alto skyrių, kurio pirmoji pareiga ir tikslas rūpintis Lietuvos laisvinimo reikalais. Jei Alto skyrius, kaip J. Pečiulis rašo, 'griebėsi už šiaudo' pačiu paskutiniu laiku, tai jis galėjo daug anksčiau imtis viešos iniciatyvos tam žygiui organizuoti. Bendroji komisija čia nieko nekliudė.

2. J. Pečiulis apsilenkė su tiesa arba nežinojo, kad bendros komisijos, kuri kasmet sudaroma gruodžio mėn., nešaukia posėdžio 'naujasis pirmininkas'. Priešingai, tos komisijos buvęs pirmininkas gruodžio mėn. praneša Federacijos ir Alto skyriam, kad išrinktų po 3 atstovus, taip pat paskiria susirinkimo datą. Susirinkime išrenkamas naujas pirmininkas, vicepirmininkas, raštininkas ir iždininkas. Tokią tvarką visi žino; ją rodo ir praktika, tačiau kitokia, negu J. Pečiulis rašo.

3. Mano nebuvo rašyta, kad Alto skyriaus atstovai buvo į bendrą komisiją paskirti. Turėjo būti 3, bet dalyvavo tik 2; aš tai ir pastebėjau. Jonas Pečiulis nurodė, kad paskyrimas buvęs pavėlintas 'dėl kai kurių priežasčių', bet jų nepaaiškino. O buvo taip. Alto skyriaus nariai nesutiko eiti ir dirbti komisijoje, jeigu iš jos nepasitrauks vienas Federacijos skyriaus paskirtas asmuo. Federacijos skyrius tokio reikalavimo negalėjo patenkinti; nestatė nė Alto skyriui reikalavimo, kas jį turi atstovauti. Tebuvo pareikšta, kad tokiu atveju Federacijos skyriui teks Vasario 16 minėjimą rengti tik savo jėgom. Tada Alto skyriaus (vėliau) 2 nariai atėjo į bendrą posėdį ir dirbo. Tokia buvo to pavėlavimo priežastis.

Man rodos, daugiau reikėtų pažvelgti į save, kiek turime geros valios ir nuoširdumo dirbti, o ne ieškoti kaltininkų kituose. Ir dėl žygio į Jungtines Tautas galėjo susidaryti speciali komisija ir gražiai pasidarbuoti, kaip buvo padaryta kitose lietuvių kolonijose, bet ne kaltinti bendros komisijos ar Federacijos skyriaus pirmininką ir jo atstovus.

Vincas J. Kudirka

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

KLAUSIMAS

Mes visuomet skaitome Tamstos atsakymus "Darbininke". Gyvename Amerikoje virš 50 metų, o tokio atsitikimo, kuris mus ištiko, mes nesame dar girdėję. Mūsų 30 metų sūnus, kuris yra nevedęs ir gyvena kartu su mumis, sumanė parduoti savo 1959 metų automobilį "Buick" ir nusipirkti naują. Sako, kad tas dealeris (pirklys), pas kurį jis norėjo naują automobilį nusipirkti, jam mažai pinigų tesiūlo už seną automobilį. Todėl jis nutarės gauti "cash" nuolaidą be "trade in" (seno automobilio iškeitimo), o savo seną automobilį parduoti privačiai. Po kelių dienų sūnus mums pasakoja, kad jis jau gavęs pirkėją senam automobiliui; jo vienas draugas jį nupirksiąs už 600 dol. Sūnus automobilį pristatė tam draugui, o gavo iš jo pinigais tik 200 dol.; kitus pinigus, mums sakė, gavęs čekiu. Tą čekį jis įnešė į banką "for deposit" (kaipo įnašą). Už trijų dienų bankas praneša mūsų sūnui, kad čekis yra negeras, suklastotas (forged), parašas netikras. Bankas nesutinka to čekio priimti ir jį grąžina mūsų sūnui. Sūnus tuoj nubėgo pas savo draugą automobilio atsiimti, bet to automobilio niekur nesimatė ir jo taip vadinamas draugas jam pasakė, kad jis jo negrąžins; kad jis, girdi, nėra kaltas, kad čekis negeras ir kad jis sutinkąs išmokėti tuos 400 dol. po 20 dol. į mėnesį. Ar galima tą žmogų patraukti atsakomybėn už "prastą čekį" ir jį priversti visą sumą iš karto sumokėti, o ne centais? Mūsų sūnus sako, kad tas niekam tikęs žmogus turi gerą valdišką tarnybą.

Tėvai, New Yorko valstija

—o—

Atsakymas

Tamstų sūnus gali patraukti tą savo pirkėją atsakomybėn dviem pagrindais: 1) tas pirkėjas jam yra skolingas 400 dol. už jam pristatytą automobilį; 2) jis yra atsakomingas už duotą čekį, nors jis ir nebūtų to čekio pasirašęs arba indorsavęs. New Yorko valstijoje, kaip ir pas mus Massachusetts, čekių ir vekselių sritis yra tvarkoma taip vadinamojo Commercial Code' trečiojo straipsnio. Šio straipsnio (chapter) vienas paragrafas aiškiai pasako, kad asmuo, kuris "perleidžia" čekį arba vekselį už gautą prekę arba patarnavimą (transfers an instrument for consideration), garantuoja (warrants), kad tas čekis arba vekselis jam priklauso, kad visi parašai yra "tikri", kad tas čekis arba vekselis nebuvo "esminiai" pakeistas (materially altered). Be to, duoda dar kitų garantijų, kurios Tamstų reikalui nėra taikytinos. Jei tokiu atveju pasirodo, kad čekis nėra "geras", jį "davęs" asmuo yra atsakingas ir jį galima priversti tą čekį "apmokėti". Be to, būtu pravartu tam "draugui" pasakyti, kad Tamstos kreipsitės į policiją ir prašysite "ištirti" kas čia galėjo suklastoti čekį pasirašiusio asmens (drawer) parašą. Toks pranešimas jį kartais galėtų paskatinti reikalą greitai sutvarkyti.

NYKŠTUKAI Maironio šeštadieninės mokyklos kalėdiniame vaidinime. Nuotr. R. Kisieliaus.

LIUDOS MIKULSKYTĖS
Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokiausios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas:
95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel. 849-7240

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MIŠIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

SPORTAS

SUVAŽIAVIMAS [illegible]

Šį savaitgalį Detroit, Mich., įvyksta mūsų Sporto Sąjungos darbuotojų ir vadovų suvažiavimas. Sveikinant, tikimės, kad sėkmingai suvažiavusius atstovus linkime darbingos ir teigiamos nuotaikos.

FUTBOLE NESĖKMĖ

Pereitą sekmadienį pirmą kartą šiais metais aikštėn išėjo Lietuvių Atletų Klubo futbolininkai. Žaidė trys komandos ir visos patyrė pralaimėjimus. Pirmoji komanda, žaidusi Knickerbocker taurės varžybų rungtynes, pralaimėjo italų vienetui Coney Island 0:1. Prieš rungtynes susikaupimo minute prisimintas žuvęs žaidikas Antanas Vainius. Mūsiškiai su gedulo raiščiais ant rankovių žaidė sekančios sudėties: Jankauskas; Budraitis, Remeza, Bileris, Kulys, Malinauskas, Ausa, Šileikis, Budreckas, Česnaitis, Sulkys. Italai pasirodė su nekeriopai mus pranešančia komanda. Kiekvienas žaidikas techniškai ir žaidybiniai buvo už mūsiškius geresnis. Jų pergalė daugiau negu pelnyta ir galima tik džiaugtis, kad pralaimėjimas nebuvo dar aukštesnis. LAK betgi sukovojo pusėtinai, tik visai atkrito kraštiniai puolikai, kurių aikštėje kaip ir nebūta. Vienintelis įvartis krito antro kėlinio gale, po Jankausko nevykusio išėjimo iš vartų.

Rezervinė prieš žaismyje Association taurės varžybose krito prieš Stade Breton 1:7.

Nepavyko ir jauniams, kurie prieš pajėgius Greek-Americans pralaimėjo 0:1, priešininkui paskutinėse minutėse išnaudojus 11 m. baudinį.

Ateinantį savaitgalį mūsiškiams rungtynių nepaskirta.

Atletas

[illegible] Nuotr. R. Kisieliaus

[illegible]MATAI

[illegible] turnyras Anglijoje [illegible] B. Spassky [illegible] Vok. [illegible] po 7½ iš 9 [illegible] Sov. 6-3, Gligorič [illegible] Vok. po 5½.

[illegible] White [illegible] turnyrą Groningene [illegible] Kupreičik, Sov.

[illegible] turnyras Piatigorsky Cup [illegible] rugp. 11 d.d. Santa Monica, Calif. Pakviesti 8 didmeistrai, kurie žais kiekvienas su kiekvienu po 2 partijas: Petrosjan ir [illegible] iš Sov. S., Najdorf, Argentina, Larsen, Danija; Donner, Olandija; [illegible]; Fischer ir Reshevsky — JAV. Laimėtojui paskirta [illegible].

Lietuviai sugalšio pačią stipriausią Bostono komandą — Cambridge II, sutykiu 3-2, praeito penktadienio rungtynėse. Cambridge komandoj žaidžia Jugoslavijos žymūnas Milan Vukcevič su keturiais Conn., N. Jersey ir Mass. ekspertais. Šiose rungtynėse lėmė Algio Makaičio laimėtas taškas; jis įveikė Connecticut ekspertą T. Edelbaum. Komandos talkininkai, latviai Ezerinš ir Ozols pelnijo pusantro taško: pirmasis įveikė N. Jersey ekspertą Lukowiak, o antrasis sužaidė lygiomis su Mass. ekspertu O'Keefe. Pustaškį buvo priverstas atiduoti ir jugoslavas Vukcevič. Lietuvių B parsivežė iš Quincy A 2-2 su viltimi pridėti trečią tašką iš atidėtos Sauliaus Girniaus partijos. Po tašką laimėjo adv. Petras Šimonis ir Kęstutis Makaitis.

Šį penktadienį, sausio 21 d., abi South Boston Lietuvių Pil. D-jos komandos rungiasi pas save: pirmoji su Cambridge I ir antroji su Tufts universitetu. Tai pirmas atsitikimas, kad abi lietuvių komandos rungtųsi prieš svečių komandas Lietuvių Pil. Draugijoj. Bostoniškiai kviečiami pasidomėti rungtynėmis ir paskatinti savuosius, kurie, kaip matome, gana sėkmingai gina LITHUANIAN vardą, Bostono tarpklubinėse. Pradžia 8 v.v., rungtynės vyks II aukšto salėj. Įėjimas nemokamas.

Aukos už DARBININKO kalendorių

Po 1,50 dol. V. Trečiokas, New Britain, Conn., J. Karys, Bridgeport, Conn., T. Kasiuba, Brooklyn, N.Y., K. Augaitis, Providence, R.I.

Po 1 dol. — K. Raulinaitis, Cambridge, Mass., A. Austin, Athol, Mass., J. Vasys, Dedham, Mass., A. Masaitis, Westfield, Mass., J. Anelanskas, Somersville, Mass. A. Pozniak, No. Cholmsford, Mass., A. Sinkevičius, Dorchester, Mass., V. Petraitis, Sunderland, Mass., Kun. V. Puidokas, Westfield, Mass., C. Bendoraitis, Trumbull, Conn., S. Baumel, Tewksbury, Mass., L. Vencius, Haverhill, Mass., J. Skersys, J. Norinkavich, Lawrence Mass., J. Vaitkunas, Canton, Mass., S. Waitkus, M. Velicka, V. Tamulis, Brockton, Mass., P. Pliksnys, J. Liutkonis, E. Marks, K. Arlauskas, P. Kurapka, P. Pauliukonis, S. Boston, Mass., M. Augustinavičius, C. Atkočius, I. Nauragis, A. Solasoničius, Worcester, Mass., F. Gabalis, Edinbero, Pa., M. Maceina, Pittston, Pa., Kun. A. Babonas, New Phila., Pa., A. Gečys, A. Bendžius, V. Bigėnas, A. Davidonis, A. Čepulis, Phila., Pa., F. Pūkas, N. Chicago, Ill., J. Mikeliūnas, E. Chicago, Ill., B. Babrauskas, V. Zilėnas, Cicero, Ill., K. Marcinkus, M. Rauchas, A. Balcunas, P. Gruodis, Chicago, Ill., J. Pažėrūnas, Melrose Park, Ill, A. Kinderienė, Lemont, Ill., S. Žikas, Patuxent River, Md., D. Klimas, Baltimore, Md., R. Gruodis, Mt. Airy, Md., M. Aukštaitė, Chambly, Que., O. Fidleris, Deep River, Ont., J. Steiblys, Hamilton, Ont., L. Razgaitis, E. Davidonis, Toronto, Ont., Kun. J. Maknys, Portsmouth, R.I., K. Kriaučiūnas, Providence, R.I., J. Stankus, J. Jodelė, Los Angeles, Calif., J. Tamulonis, Nashua, N.H., A. Česnkas, Detroit, Mich, Kun. J. Tautkus, Omaha, Nebr. G. Lapinskas, Euclid, Ohio, P. Kazakas, S. Laniauskas, E. Aleksa, S. Lazdinis, V. Amsiejus, Cleveland, Ohio, J. Palevičius, Hudson, N.H., M. Zaremba, Manchester, N.H., A. Palečkas, St. Petersburg, Fla., A. Misiūnas, Hollywood, Fla., K. Marcinka, Opa-Locka, Fla., Z. Grabnickas, Huntington Sta. N.Y., E. Burdulis, Shirley, N.Y., D. Vaičius, Hudson, N.Y. V. Butkys,J. Kašuba, Great Neck, N.Y., J. Bilūnas, Port Chester, N.Y., B. Banzevičius, Amsterdam, N.Y., M. Abrutis, Yonkers, N. Y., A. Kairys, N.Y., P. Šimkus, Mespeth, N. Y., A. Novickis, O. Park N. Y. A. Kvedaras, Jamaica, N. Y., S. Rogers, Woodside, N.Y., R. Beza, Glendale, N.Y., C. Zudzius, Richmond Hill, N.Y., M. Bartašius, Flushing, N.Y., S. Nutautas, A. Liogys, Lakickas, A. Malinauskas, Woodhaven, N.Y., V. Plaušinis, J. Petrėnas J. Černius, J. Obeleaus, E. Borus, P. Narvydas, M. Povilaitis, A. Kregždys, J. Simanavičius, A. Vaskūnas, S. Wilkelis, S. Gudaitis, A. Zaborskis, A. Rypkis, A. Grigaitis, V. Zablaskas, J. Vilpišauskas, J. Kulikauskas, J. Milius, J. Šalkauskas, F. Skwar, B'klyn, N. Y., B. Ashemont, Linden, N.J., K. Bernotas, Elizabeth, N.J., A. Atkonis, Kearny, N.J., P. Kaspariūnas, Rahway, N.J., H. Šatinskas, Wayne, N. J. D. Vaičiūnas, N. Arlington, N. J., V. Baltrušaitis, Hillside, N. J.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Lietuviškų šokių muzika. Orkestrui palydint įgrotos 6 polkos, 4 valsai. Lietuviškas pupuri ir paskutinis kaukių balius. Kaina 4 dol.

Lietuvių dainos ir šokiai Nr. 2. Okupuotos Lietuvos ansamblio bei orkestro įgrotos 5 polkos, 4 valsai ir 5 lietuviškos liaudies dainos. Kaina 4.50 dol. Stereo 5.50 dol.

Dainos. Sol. A. Stempužienės 25 liet. liaudies ir lietuvių kompozitorių muzikos kūriniai, palydimi simfonijos orkestro, diriguojant D. Lapinskui. Kaina 6 dol. Stereo 7 dol.

Persiuntimui paštu JAV pridedama 50 centų. Kanadon 1 dol. Kreiptis: Darbininkas Adm. 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

MERCURY GIFT SHOP, INC.
101 1st AVENUE, NEW YORK CITY • Tel. OR 4-3930
reprezentuoja
Globe Parcel Service, Inc.
Siuntiniai į: Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus
Siuntinių pristatymas garantuotas
Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom ir moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų [illegible] ir kt. • Priimami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus [illegible] kalbanti [illegible] Mandagus, kruopštus [illegible] patarnavimas. Atidara nuo 8:30 ryto iki 8:00 vakaro; sekmad. nuo 3:30 iki 4 popiet. Mūsų firmos geriausia rekomendacija—tūkstančiai klijentų visose JAV-se

Svarbus leidinys jūsų sveikatos apsaugai . . .
ŠIRDIES PRIEPUOLIAI
Tu gali pramatyti savo širdies priepuolį ir jo išvengti. Tokio vardo knyga jau atspausta. Joje sudėtos naujausios mokslo žinios apie širdies priepuolių išsivystymą ir apsisaugojimą nuo jų.
—— Knygos kaina $3.75 ——
Užsakymus siųskite DARBININKO administracijo, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Tragiškai žuvus

A†A

ANTANUI VAINIUI,

brangiam idėjos draugui ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos vice-pirmininkui, tėvams, broliui Petrui bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Moksleivių Ateitininkų Sąjunga

A † A

VINCUI MINKŪNUI

Clevelande mirus, broliui Petrui Minkūnui ir jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

E. J. A. PAŽEMĖNAI
E. P. VAINAUSKAI

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Šios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

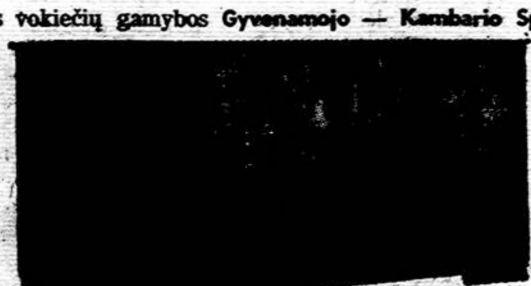

TURIME ĮVAIRAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA
Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se
ADOLF SCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400
Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

REQUEST RECORD
Naujausios ir geriausios autentiškos ilgo grojimo *lietuviškos plokštelės.* Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklo. Galite gauti savo apylinkės krautuvėse arba užsakyti adresu:
REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N.Y.
Prašykite nemokamų katalogų.

PIRMAUJANTI [illegible] PREKYBA NEW YORKE
VOKIEČIŲ [illegible]
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3067 (Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-2210
Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 39th Ave. — DE 5-1154

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 647-3600

SERVICE

MIKES GENERAL TRUCKING
5 Boro Service Reasonable Rates
We buy and sell secondhand furniture. We are lic and bonded
344 Broadway Bklyn
Call EV 4-8871
ask for Mr. Mike Romano

"BEAT THE STRIKE" with a HONDA MOTORSCOOTER
Low cost—125 miles per gal. $249
Free lessons—Insurance avail.
SCHUMAN SALES CORP.
3206 Nostrand Ave., B'klyn
GE 4-7220

Long Island Beauty Institute
Oldest in Nassau & Suffolk counties Day and nite classes. Free lifetime placement service. Use our easy payment plan. Send for free brochure — 35 Centre Street, Hempstead call 516 IV 3-6250 Dept. "C"

Convalescent - NURSING HOME
Terminal and Incurable Cases
Hospital 25 miles from N.Y.C. Excellent care 24 hour nursing care & medical service. Catholic church within the area. Call 516 FR 8-0800 Ext I — ask for Mrs. Ludecker

CHILDREN BOARDED
MRS. MURPHY 410 Beach Avenue Bronx — Board children day care daily or weekly from age 3 months and older Hot lunches and beautiful back yard. Sleeping accomodations for overnight. Call 542-2995

V. PINTO
Furniture Refinishing and Remodeling Piano refinishing our aim to make your old piano like new. All work stripped to bare wood
702 E 212 St Bronx N.Y. — Call OL 5-9819

HOUSES FOR SALE
Rooming Houses Apartment Houses
3 & 2 Family Houses
Manhattan Brooklyn Westchester and Bronx Low Down Payments
Call AU 6-6880 Mr. Murray
740 St. Nicholas Ave N.Y.C.

ANTON MORRIS & ASSOC
INCOME TAX RETURNS
Federal Income Tax Returns prepared all form.
For fast prompt service call
201 - 694-7555 / 835-1221

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
Auto Repairs by Skilled Mechanics
Shellbay Road
Cape May Court House
MAYVILLE, N. J.
Call 465-5607

BUSS. OPORTUNITY

Excellent Opportunity! Luncheonette and small Delikatess store, 5 rooms, bathroom. Convenient location at Rt. 515, Vernon, Stockholm Rd. at exit to Highland Lakes; near catholic church. Phone 764-4801 or write Vernon Valley Lake Office, Glenwood, N.J.

DISPLAY

TAM IGNITION
MERCURY OUTBOARD MOTORS
437 E. 72 St. N.Y. 21, N.Y.
RH 4-5011
Sales - Parts - Service
Ask for Mr. Joe Pucci

NURS. HOME

A Home Away From Home
DALEVIEW NURSING HOME
Completely Equipped. TV, Lounge, Dining room. Special diets, Chapel, lovely grounds, 24 hour service by Nurses, Physicians and Dentist. — 530 Fulton St. Farmingdale, L.I.
516 - 694-6242

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwtown 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARŁONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"
Home Improvements Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements), pastoges (atikas) ir t.t. Darbus atliekame sąžiningai prityrusių lietuvių štabų už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772